ECLI:LV:ZRT:2022:1121.11817000118.2.S

Lieta Nr.11817000118
Lietas arhīva Nr. K73-0168-22/42

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2022.gada 21.novembrī

Zemgales rajona tiesa
tiesnese I.Naruška,
piedaloties prokurorei A.Šafarei,
aizstāvim J.Rakevičam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 239.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ pārkāpa būves (ēkas) celtniecības normas un noteikumus, kā rezultātā sabrukusi tās daļa.

2017.gada 7.novembrī Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "/Nosaukums/" un /draudze/ noslēdza līgumu Nr. /numurs/ par darbu veikšanu objektā "/objekts/". Saskaņā ar noslēgto līgumu un pārbūves projektu SIA "/Nosaukums/" uzņēmās veikt pamatu konstrukcijas nostiprināšanu /baznīca/ ēkai /adrese/.

SIA "/Nosaukums/" kā atbildīgo būvdarbu vadītāju objektā "/objekts/" norīkoja /pers. B/, kuram saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 99.punktu noteikts pienākums nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī pienākums ievērot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

/pers. B/, nolaidīgi izturoties pret saviem profesionālajiem pienākumiem, rīkojās neatbilstoši:

1) Būvniecības likuma (likuma redakcijā līdz 2019.gada 12.martam) 17.panta otrajā daļā noteiktajam, ka būvdarbus organizē un veic atbilstoši būvprojektam un būvatļaujas nosacījumiem, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus un prasības, lai netiktu nodarīts kaitējums videi vai tas būtu pēc iespējas mazāks un resursu patēriņš būtu ekonomiski un sociāli pamatots;

2) Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 100.5. apakšpunktā norādītajam, ka atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir pienākums ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus.

Neatbilstoši Būvprojekta lapas BK-6 darbu izpildes 3.norādījumos noteiktajam un Darbu veikšanas projektā noteiktajam, ka pamatu tranšejas atrakšanu izdara pa fragmentiem (apmēram 3,20 m, dziļumā – 250 mm zem pamata), 2017.gada 8. un 9.novembrī /pers. B/ pieļāva būvdarbu tehnoloģijas neievērošanu – pamatu tranšejas izrakšanu gandrīz visās rietumu puses sienas garumā (ne mazāk kā 15,57 m no kopējā sienas garuma 22,30 m) un daļēji pie dienvidu –sienas (3,72 m no kopējā sienas garuma 15,80 m), kā rezultātā būve tika pakļauta kritiskai slodžu iedarbei uz pamatiem, notika krasa pamatu sēšanas un sienā izveidojās plaisas un konstrukciju deformācijas, kā rezultātā 2017.gada 9.novembrī ap plkst.14.20 notika daļējs ēkas /adrese/ konstrukciju sabrukums.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

Noskaidrojot apsūdzētā /pers. B/ attieksmi pret apsūdzību viņš norādīja, ka saprot kāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā tiek apsūdzēts, savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 239.panta otrās daļas neatzīst.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 60.^{2}panta pirmās daļas 8.punktu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, ir tiesības sniegt liecību vai atteikties liecināt.

Apsūdzētais izmantoja savas likumā noteiktās tiesības un tiesā neliecināja.

Kriminālprocess Nr.11817000118 uzsākts 2018.gada 2.janvārī pamatojoties uz /iestāde/ iesniegumu (1.sēj. 1.lapa).

Pirmstiesas procesā apsūdzētais ir sniedzis liecību kā liecinieks (3.sēj.160.-163., 171.-174.lapa (tulkojums – 167.-170., 178.-180.lapa)).

Augstākā tiesa ir paudusi atziņu, ka, lai noteiktu, vai ziņas, kuras iegūtas, pratinot apsūdzēto liecinieka statusā, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 130.pantā noteiktajam ir pieļaujamas un pierādīšanā izmantojamas, būtiska nozīme ir vispusīgam to apstākļu vērtējumam, kas noteic personas faktisko saistību ar konkrēto noziedzīgo nodarījumu un to, vai persona pamatoti pratināta kā liecinieks (Augstākās tiesas 2017.gada 30.maija lēmums lietā Nr. SKK 60/2017 (15830000615)).

Par aizdomās turēto /pers. B/ atzīts 2020.gada 21.janvārī (3.sēj. 181.lapa).

Pirmstiesas procesā, būdams aizdomās turētā statusā, apsūdzētais /pers. B/ par lietas faktiskajiem apstākļiem nav liecinājis, norādot, ka sevi par vainīgu neatzīst (3.sēj. 189.-190., 193.lapa (tulkojums – 3.sēj. 217.-218., 3.sēj. 113.lapa)).

2019.gada 2.martā pieņemts lēmums par viņa saukšanu pie kriminālatbildības (3.sēj. 223.lapa). Pie apsūdzības izsniegšanas viņš norādījis, ka uzrādītā apsūdzība ir saprotama, savu vainu neatzīst. Citus paskaidrojumus nevēlas sniegt (3.sēj. 226.lapa).

Tā kā /pers. B/ visā kriminālprocesā, būdams personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, statusā no paskaidrojumu sniegšanas ir atteicies, tiesa kā pierādījumu neizmanto viņa liecību, kas sniegta liecinieka statusā.

Vērtējot pārējo pierādījumu pieļaujamību, tiesa nekādus pārkāpumus to iegūšanā nesaskata un atzīst, ka tie ir pieļaujami.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 405.pantam apsūdzībā jeb lēmumā par personas saukšanu pie kriminālatbildības prokurors norāda: [..] katra inkriminētā noziedzīga nodarījuma faktiskos apstākļus, kas nosaka juridisko kvalifikāciju; noziedzīga nodarījuma juridisko kvalifikāciju [..].

Tiesas debatēs apsūdzētā aizstāvis norādīja uz apsūdzības nepilnībām un to, ka tā esot neskaidra un nesaprotama, un nepietiekoša notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Noskaidrojot apsūdzētā attieksmi pret apsūdzību, viņš pats uz apstākli, ka apsūdzība nav saprotama, nenorādīja. Par to, ka apsūdzētais nesaprastu par ko tiek saukts pie atbildības, viņš nav norādījis arī pirmstiesas procesā.

No minētā tiesa secina, ka apsūdzība /pers. B/ ir saprotama un būtiskus pārkāpumus Kriminālprocesa likuma 405.pantā norādītajām apsūdzības prasībām tiesa nekonstatē.

Izvērtējot visus kriminālprocesā iegūtos pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa secina, ka apsūdzētā /pers. B/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta un pastāv Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoš a sprieduma taisīšanai.

Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā paredzēta atbildība par celtņu, tiltu, ceļu pārvadu un citu būvju celtniecības normu vai noteikumu pārkāpšanu, ja tās rezultātā sabrukusi būve vai tās daļa.

Lēmumā par personas saukšanu pie kriminālatbildības apsūdzības dispozīcijas daļā norādīts, ka /pers. B/ saukts pie atbildības par celtņu celtniecības normu un noteikumu pārkāpšanu, kā rezultātā sabrukusi būves daļa.

Celtne ir celtniecības procesā izveidots objekts vai objektu komplekss; arī ēka. Celtne, ēka un būve ir sinonīmi (Tēzaurs vārdnīca).

Būvniecības likuma, kas ir spēkā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi, 11.panta pirmā daļa noteic, ka būves iedala ēkās un inženierbūvēs. Būvju detalizētāku iedalījumu nosaka:

1) pa grupām – vispārīgie būvnoteikumi;
2) pēc lietošanas veida – normatīvie akti par būvju klasifikāciju.

Vārds – celtne likumā minēts nav, līdz ar to pareizi formulējams, ka /pers. B/ pārkāpa būves (ēkas) celtniecības normas un noteikumus, kā rezultātā sabrukusi tās daļa.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124.panta otrajai daļai kriminālprocesā pierādāma noziedzīgā nodarījuma sastāva esamība vai neesamība (..), un kā norādīts juridiskajā literatūrā, tad noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija ir pilnīgas atbilstības konstatēšana starp nodarījuma faktiskajām pazīmēm un Krimināllikuma normā paredzētā konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm (Krastiņš U. Noziedzīgs nodarījums. Rīga. 2000, 26. lpp.).

Krimināllikuma 239.pantā paredzētais noziedzīgais nodalījums apdraud vispārējo drošību būvniecības darbu veikšanas jomā, var nodarīt kaitējumu personas dzīvībai un veselībai, mantiskajām un citām ar likumu aizsargātām interesēm, dabas videi. (U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova Krimināllikuma komentāri trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa) TNA 2016. 326.lpp.).

Minētā norma ir blanketa, tā paredz atbildību par būvju celtniecības normu (Būvniecības likums) Vispārīgo būvnoteikumu vai citu noteikumu, kas izdoti pamatojoties uz Būvniecības likumu, pārkāpšanu.

Pienākums ievērot būvniecības normu prasības saskaņā ar Būvniecības likuma 19.panta pirmo daļu ir visiem būvniecības procesa dalībniekiem (zemes īpašniekam, būves īpašniekam, būvprojekta izstrādātājam, būvdarbu veicējam, būvuzraugam un būvekspertam). Atbilstoši būvniecības likuma 19.pantā noteiktajam būvniecības procesa dalībnieku būvniecības procesa ietvaros sniegtie saskaņojumi neatbrīvo citus būvniecības procesa dalībniekus no tiem normatīvajos aktos noteiktās atbildības. Būvniecības procesa dalībniekus var mainīt saskaņā ar būvnoteikumiem.

Būvniecības procesa dalībnieku atbildība ir noteikta Būvniecības likuma 19.^{1} un 19.^{2} pantā. Savukārt būvspeciālistu atbildība – Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumos Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi".

Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgs nodarījums ir ar materiālu sastāvu, jo kriminālatbildība iestājas tad, ja normu vai noteikumu pārkāpšanas rezultātā ir sabrukusi būve vai tās daļa.

Normu vai noteikumu pārkāpums ir tīšs, jo persona apzinās savas rīcības kaitīgumu un apzināti tā rīkojas. Turklāt starp normu vai noteikumu pārkāpšanu un pantā norādītajām sekām jāpastāv cēloņsakarībai.

Cēloņsakarība ir materiāla sastāva noziedzīgo nodarījumu objektīvās puses pazīme.

Krimināllikumā nav definēts, kas ir cēloņsakarība. Savukārt Latvijas krimināltiesību teorijā jaunākajos darbos cēloņsakarība skaidrota šādi: tā ir tāda objektīva saikne starp prettiesisko darbību vai bezdarbību un to radītajām laika ziņā sekojošām kaitīgajām sekām, kurā darbība vai bezdarbība sagatavo un nosaka seku iestāšanās reālu iespēju un darbība vai bezdarbība ir galvenais noteicošais faktors, kas neizbēgami radījis sekas (Krastiņš U. Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija. Teorētiskie aspekti. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 103.lpp.; Krastiņš U. Tieša nodoma tvērums krimināltiesībās. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2017, 18.lpp.).

Saskaņā ar šo skaidrojumu cēloņsakarību raksturo šādas pazīmes: darbībai vai bezdarbībai laika ziņā jābūt pirms kaitīgajām sekām; darbība vai bezdarbība nedrīkst būt iemesls, kas tikai sekmējis seku iestāšanos, tai jābūt galvenajam faktoram, kas tās izraisījis; sekām jābūt neizbēgamam darbības vai bezdarbības rezultātam (Krastiņš U. Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija. Teorētiskie aspekti. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 100.-103.lpp.).

/iestāde/iesniegumā, uz kura pamata uzsākts kriminālprocess, norādīts, ka /birojs/ (turpmāk – Birojs) saskaņā ar Būvniecības likuma 6.^{1}panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu un 2.punktu nodrošina publisku ēku, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem pārbūves būvdarbu valsts kontroli, kā arī šādu ēku ekspluatācijas uzraudzību. Šāda publiska ēka, kuras pārbūves būvdarbu kontroli un ekspluatācijas uzraudzību veic Birojs, ir /baznīca/ ēka ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, kas atrodas /adrese/ (turpmāk – Ēka). Ēkas īpašnieks saskaņā ar zemesgrāmatas datiem ir /draudze/, reģ.Nr. /reģistrācijas numurs/. /būvvalde/ būvvalde 2016.gada 15.jūnijā /draudze/ izsniedza būvatļauju Nr./numurs/ Ēkas pārbūvei – konstrukciju pastiprināšanai. /datums/būvatļaujā izdarīta atzīme par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi. Saskaņā ar pārbūves būvprojektu Ēkā paredzēts veikt lentveida pamatu konstrukcijas pastiprināšanu ar injekcijas mikropāļiem, kas pārnestu slodzi uz dziļāk esošajiem nestspējīgajiem grunts slāņiem, kā arī pastiprināt mūra sienu konstrukcijas savilci ar stiegrojuma enkurstieņiem. 2017.gada 13.novembrī Biroja būvinspektore, reaģējot uz Birojā saņemto informāciju par būvdarbu laikā radušos bīstamību Ēkas mehāniskajā stiprībā un stabilitātē, veica Ēkas apskati, par ko sagatavoja 2017.gada 13.novembra atzinumu Nr./numurs/. Tajā cita starpā konstatēts, ka visā Ēkas garumā ir atrakti pamati asīs 1/D - 5/D un 1/C - 1/D (pretēji būvprojektā paredzētajam risinājumam atrakšanu veikt pa posmiem apmēram 3,2 metru garumā), kā rezultātā ir notikusi krasa pamatu sēšanās un sienā izveidojās plaisas un konstrukciju deformācijas. Uzmērot radušās deformācijas, konstatēts, ka tās pārsniedz pieļaujamas vērtības un liecina par konstrukciju avārijas tehnisko stāvokli. Ņemot vērā būvinspektores atzinumā konstatēto, Birojs publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros 2017.gada 15.novembrī pieņēma lēmumu Nr./numurs/, ar kuru aizliedza visas Ēkas ekspluatāciju līdz būvniecību regulējošajos normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā ir veikti un pieņemti ekspluatācijā būvdarbi un novērsta konstatētā bīstamība. Kopā ar būvinspektori Ēku 2017.gada 13.novembri apsekoja arī Biroja /amats/ /pers. O/, par ko tika sagatavots 2017.gada 21.novembra atzinums Nr./numurs/, kura 6.punktā norādīts, ka, pārkāpjot būvdarbu

tehnoloģijas veikšanas projekta norādījumus un 3,2 metru vietā atrokot visus pamatus asīs 5-1/D, D-C/l, būve tika pakļauta kritiskai slodžu iedarbei uz pamatiem un radīts būves pamatu un sienas konstrukciju daļējs sabrukums (avārijas tehniskais stāvoklis). Būvinspektora atzinumā par izraisīto Ēkas avārijas stāvokli būvniecības procesa dalībniekiem (būvdarbu veicējam, būvuzraugam, autoruzraugam) pieprasīja sniegt paskaidrojumus. Paskaidrojumi tika saņemti no būvuzrauga /pers. P/, autoruzrauga /pers. R/, būvdarbu vadītāja /pers. B/ un būvdarbu veicēja SIA "/Nosaukums/" /amats/ /pers. S/. Paskaidrojumus nav sniedzis Ēkas būvdarbu pasūtītājs – /draudze/. No būvniecības dalībnieku skaidrojumiem izriet, ka Ēkas pamatu atrakšanu, kas ir cēlonis Ēkas daļējai sabrukšanai, 2017.gada 9.novembrī /draudze/ pārstāvja – /amats/ /pers. T/ uzdevumā veica /pers. T/ nolīgts traktortehniskas vadītājs un neviens no tā brīža būvvaldē reģistrētajiem būvniecības dalībnieku pārstāvjiem pamatu atrakšanā nav piedalījies. Ēka atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 1.pielikumam ir 3.grupas publiska ēka. Vispārīgo būvnoteikumu 2.4.apakšpunkts noteic, ka "būvdarbu veicējs" ir būvkomersants, kurš veic būvdarbus, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar pasūtītāju, vai būvētājs. Savukārt "būvētājs" saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 2.8.punktu ir fiziska persona - zemes vai būves īpašnieks Būvniecības likuma izpratnē, kas speciālajos būvnoteikumos noteiktajos gadījumos savām vajadzībām pats organizē būvdarbus, piedalās tajos un uzņemas būvdarbu vadītāja pienākumus. Tātad 3.grupas publiskas ēkas būvdarbus drīkst veikt tikai būvkomersants, ar kuru pasūtītājs noslēdzis līgumu par būvdarbu veikšanu. 3.grupas ēkas būvdarbus nedrīkst vadīt un organizēt pats Ēkas īpašnieks. Ņemot vērā Biroja darbinieku fiksēto Ēkas daļējas sabrukšanas faktu un Ēkas pārbūves būvniecības dalībnieku skaidrojumu par Ēkas daļējas sabrukšanas apstākļiem, Birojs lūdz Valsts policiju izvērtēt šo iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un uzsākt kriminālprocesu par iespējamu Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (1.sēj. 7.-8.lapa).

Iesniegumam pievienots Biroja būvinspektores 2017.gada 13.novembra Atzinums par būves pārbaudi Nr./numurs/ (1.sēj. 9.-13.lapa). Tajā norādīts, ka 2017.gada 13.novembrī plkst.10.00 kopā ar Biroja /amats/ /pers. G/ veikta būvobjekta ārkārtas pārbaude. Pārbaudē piedalījās /amats/ /pers. O/, nodaļas vadītājs /pers. U/, /amats/ /pers. V/. Ārkārtas pārbaude notiek pamatojoties uz būvuzrauga /pers. P/ 2017.gada 9.novembrī plkst.15.09 telefonisku informāciju par būvdarbu laikā radušos bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā. Kā apstiprinājums liecina 2017.gada 10.novembrī plkst. 14.18 elektroniski saņemtās fotofiksācijas no būvuzrauga. Pārbaudē piedalījās būvdarbu veicējs SIA "/Nosaukums/" valdes loceklis /pers. S/, atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/, būvuzraugs /pers. P/, autoruzraugs /pers. R/, /amats/

Atzinumā norādīts, ka pārbaudes brīdī konstatēts: Būvdarbu veicējs SIA "/Nosaukums/" uzsākuši būvdarbus 2017.gada 9.novembrī, atrokot ēkas pamatus asīs 1/D - 5/D un 1/C - 1/D visā ēkas sienas garumā. Saskaņā ar Būvprojekta BK-6 lapu atrakšana veicama pa posmiem, posma garums apmēram 3,2 metri un dziļumā par 200 mm dziļāk par pamatu apakšējo augstuma atzīmi. Būvdarbu veicējs būvdarbus veicis neatbilstoši Būvprojektam, atrokot pamatus visā to garumā. Būvprojekta BK-4 izmaiņu rasējuma lapas risinājums paredz tilpumu zem pamata aizpildīt ar stiegroto betonu, savukārt objektā tilpums zem pamatiem aizpildīts ar šķembām. Līdz ar to notika krasa pamatu sēšanās un sienā izveidojās plaisas, kuras acīm redzami progresēja. Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem, kā to nosaka Vispārīgo būvnoteikumu 99.punkts. Minēto darbību un bezdarbību sekas varēja izraisīt cilvēku dzīvību vai veselības kaitējumus. Pārbaudes laikā izskatīta būvdarbu dokumentācija. Uzrādīts būvdarbu žurnāls Nr./numurs/, kurā pēdējais ieraksts veikts 2017.gada 18.aprīlī sadaļā Nr.3.2. Autoruzraudzības žurnālā Nr./numurs/ pēdējais ieraksts veikts 2016.gada 14.decembrī. 2017.gada 10.novembrī būvuzraugs /pers. P/ veicis ierakstu būvdarbu žurnālā par būvdarbu apturēšanu.

Atzinumā ir secināts, ka būvdarbu veicējs SIA "/Nosaukums/" BKRA Nr./numurs/ atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/, sertifikāta Nr./numurs/, savā darbībā nav ievērojis Vispārīgo būvnoteikumu 99.punktu, paviršiļ pildījis savus pienākumus, kas noteikti Vispārīgo būvnoteikumu 100.punktā, kā rezultātā ar savu darbību ir radījis bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā. /pers. R/ nav veicis savus pienākumus nodrošināt būvprojekta atbilstošu realizāciju dabā, ja nepieciešams, dodot norādījumus būvdarbu vadītājam un būvuzraugam būvprojektā paredzēto risinājumu īstenošanai, neievērojot Vispārīgo būvnoteikumu 116.punktu. Būvuzraugs /pers. P/ savā darbībā nav ievērojis normatīvo aktu prasības un nav pildījis pienākumus, ko nosaka Vispārīgo būvnoteikumu 125.punkts.

Atzinumā Nr. /numurs/, kas sagatavots pamatojoties uz Būvniecības likuma 6.[1]panta pirmās daļas 4.punktu (1.sēj. 14.-18.lapa), norādīts, ka būvdarbu veicējs pārkāpis būvdarbu tehnoloģijas veikšanas projekta norādījumus – 3,2 m vietā atrokot visus pamatus asīs 5-1/D, D-C/l, tā pakļaujot būvi kritiskai slodžu iedarbei uz pamatiem, kas radīja būves pamatu un sienas konstrukciju daļēju sabrukumu (avārijas tehniskais stāvoklis).

Paskaidrojumā Birojam SIA "/nosaukums/" būvuzraugs /pers. P/ paskaidrojis, ka 2017.gada 9.novembrī pēc plkst.14.00 telefoniski saņēma informāciju no pasūtītāja /pers. T/ un būvdarbu veicēja SIA "/Nosaukums/" (valdes loceklis /pers. S/) par pamatu un sienu sēšanos un plaisāšanu būvobjektā (/adrese/). Šīs informācijas saņemšanas laikā telefoniski sniedzis norādījumus par darbu pārtraukšanu un cilvēku evakuāciju no bīstamās zonas. Pēc tam telefoniski informējis Biroja inspektoru /pers.G/ par radušos situāciju būvobjektā un devies uz notikuma vietu. Tobrīd atradies /pilsēta/ objektā. Pa ceļam telefoniski sazinājies ar būvniecības dalībniekiem par sanāksmi 2017.gada 10.novembrī plkst.9.00. Ierodoties objektā ap plkst.19.30 konstatējis, ka ēkas pamati darbu veikšanas zonā bija atrakti ar ekskavatoru visā garumā, kas nebija noteikts būvprojektā un neatbilda darbu veikšanas tehnoloģijai. Veicis foto fiksāžu no vietām, lai neatrastos bīstamajā zonā. 2017.gada 10.novembrī plkst.9.00 notika būvniecības dalībnieku sanāksme, kurā piedalījās arī /amats/. Veicis ierakstu būvdarbu žurnāla sadaļā 6.[1] par notikušā fakta konstatāciju, būvdarbu pārtraukšanu un ēkas ekspluatācijas aizliegšanu. Tika pieņemts lēmums par papildu žoga uzstādīšanu ap bīstamo zonu un brīdinājuma zīmju izvietošanu. Tajā paša dienā nosūtījis savas uzņemtās fotogrāfijas uz Biroju. Pēdējie būvdarbi būvobjektā tika veikti 2017.gada 18.aprīlī un nebija informācijas par būvdarbu atsākšanas laiku. Par darbu atsākšanu viņš netika informēts no būvdarbu veicēja, lai piedalītos būvniecības procesā. Par veiktajiem pamatu atrakšanas darbiem nav sastādīti un parakstīti akti vai citi dokumenti. 2017.gada 16.oktobrī panākta vienošanās starp Pasūtītāju (/pers. T/) un SIA "/Nosaukums/" par būvuzraudzības pārtraukšanu ar 2017.gada 10.novembri (1.sēj.26.lapa).

Paskaidrojumam pievienots lūgums-vienošanās par līguma par būvuzraudzības pakalpojumu sniegšanu pārtraukšanu, iesniegums /būvvalde/ būvvaldei par šī līguma pārtraukšanu un būvuzrauga saistību raksts (1.sēj. 26.-30.lapa), kā arī 2016.gada 15.aprīļa būvatļaujas Nr./numurs/ (Nr./numurs/) kopija, kur norādīts, ka būvprojektu izstrādājis /pers. R/; būvatļaujas pielikums Nr.1 (30.09.2016.), kur kā būvdarbu veicējs norādīts SIA "/Nosaukums C/" un kā atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. AA/; būvatļaujas pielikums Nr. 2 (22.11.2016), kur kā atbildīgie būvdarbu vadītāji norādīti /pers. AB/ un /pers. B/; būvatļaujas pielikums Nr.3 (22.11.2016), kur kā atbildīgais būvdarbu vadītājs norādīts /pers. B/; būvatļaujas pielikums Nr.4. (15.06.2017.), kur norādīts, ka būvatļauja pagarināta līdz 2017.gada 27.jūlijam; Būvatļaujas pielikums Nr.5 (08.12.2017), kur norādīts, ka būvatļauja pagarināta līdz 2018.gada 19.septembrim (1.sēj. 31.-37.lapa).

Būvniecības plānā, kuru atbildīgais būvuzraugs /pers. P/ sastādījis 2016.gadā, norādīts, ka būvdarbu secība un kvalitātes atbilstība būvprojektam notiek pastāvīgi un saskaņā ar Vispārīgiem būvnoteikumiem (3.sēj. 97.-103.lapa).

No 2016.gada 12.septembra Uzņēmuma līguma Nr./numurs/, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums C/" valdes locekli /pers. AC/ un /draudze/, izriet, ka līguma priekšmets ir injekcijas pāļu ierīkošana /adrese/ (3.sēj. 105.-107., 108.lapa).

Paskaidrojumā Birojam 2017.gada 23.novembrī SIA "/Nosaukums/" būvdarbu vadītājs /pers. B/ paskaidro, ka 2017.gada 8.novembrī plkst.9.20

viņam telefoniski zvanījis pasūtītāja pārstāvis /pers. T/ un informējis par to, ka apsekot objektu ir bijuši Biroja būvinspektori. Telefonsarunā vienojušies par tikšanos objektā plkst.13.00, lai izrunātu jautājumus par objekta būvdarbu atsākšanu, vienotos par būvdarbu uzsākšanas līguma slēgšanu. Ieradoties objektā plkst.14.20 jau bija veikta pamatu atrakšana 5-6 m garumā ar traktortehniku un ekskavatora operatoram rakšanas norādījumus deva /pers. T/. Sarunājuši, lai šobrīd rakšanas darbi vairs nenotiek, bet 2017.gada 9.novembrī. No objekta devies prom. 2017.gada 9.novembrī plkst.9.20 ieradies objektā ar diviem strādniekiem, lai iepazīstinātu ar objektu un plānotajiem darbiem, kas būs jāveic šinī objektā. Ēkas pamati jau bijuši atrakti visā garumā 16-17 m. Traktortehnikas ekskavatora objektā nebija. Strādnieki tika norīkoti veikt teritorijas norobežošanu, sakārtot objektā esošos materiālus. Plkst.11.20 no objekta devies prom, rakšanas ekskavatora nebija. Pēc viņa aizbraukšanas objektā ieradās ekskavators, kurš pēc /pers. T/ norādēm turpinājis pamatu atrakšanu, deva rakšanas norādījumus strādniekiem. Par ēkas pamatu un sienu konstrukciju nopietnām deformācijām uzzinājis no telefonsarunas ar strādniekiem plkst.15.15. Tāpat uzzinājis par lielā riteņekskavatora rakšanas darbiem objektā pēc viņa prombūtnes, kur norādījumus ekskavatora operatoram bija devis /pers. T/. Ieradies objektā plkst.16.15, traktortehnikas nebija. Norobežojis pieeju bīstamajai ēkas daļai. Pēc neilga laika objektā ieradās pašvaldības policijas darbinieki, novērtēja situāciju, veica fotofiksāciju. Plkst.17.05 no objekta devies prom (1.sēj. 21.lapa).

Paskaidrojumā Birojam 2017.gada 24.novembrī SIA "/Nosaukums/" autoruzraugs /pers. R/ paskaidro, ka no 2017.gada 19.aprīļa objektā bija izsludināts celtniecības darbu pārtraukums uz nenoteiktu laiku. Iepriekšējie būvdarbi un būvdarbu izpilddokumentācija līdz šim datumam bija pabeigti, sakārtoti un atstāti pasūtītājam tādā līmenī, kas neietekmē objekta ēkas noturību, mehānisko stiprību un stabilitāti. Par celtniecības darbu atsākuma datumu nebija informēts. No būvniecības dalībniekiem 2017.gada 9.novembrī telefoniski uzzinājis par pamatu un mūra sienas deformācijām asīs 1/D - 5/D un 1/C - 1/D. 2017.gada 10.novembrī tika sasaukta sapulce, piedaloties būvniecības dalībniekiem, pasūtītāja pārstāvim, /būvvalde/ būvvaldes būvinspektoram un racējekskavatortehnikas pārstāvim, par radušos situāciju objektā. 2017.gada 13.novembra Atzinumā par būves pārbaudi Nr./numurs/ uzdots autoruzraugam autoruzraudzības kārtībā veikt nepieciešamos aprēķinus un darbības, lai nepieļautu plaisu progresēšanu un nodrošinātu ēkas noturību, mehānisko stiprību un stabilitāti. Pasūtītāja pārstāvim nekavējoši ir izskaidrota un uzrādīta griestu siju, jumta nostiprināšanas iespēja ar inventārstutēm pret betona grīdu, kas uz doto brīdi ir arī veikta, tomēr nav īsti saprotams, kā autoruzraudzības kārtībā saskaņojami šie un turpmākie risinājumi, kas nav saistīti ar akceptētā pārbūves būvprojekta risinājumiem un būvprojektā veicamajiem darbiem. Tāpat atzinumā pasūtītājam uzdots, piesaistot būves ekspertu, veikt ēkas ekspertīzes slēdziena sastādīšanu, kurā tad eksperts dos norādījumus par ēkas deformētās daļas konstrukciju atjaunošanu, nostiprināšanu, nojaukšanu vai pārbūvi un kārtību kādā tas veicams. Tikai pēc ekspertīzes slēdziena saņemšanas, saskaņā ar Latvijas būvnormatīviem un citiem normatīvajiem aktiem, izstrādājams un saskaņojams ēkas daļas atjaunošanas, pārbūves, nojaukšanas vai konservācijas darbu būvprojekts (1.sēj. 22.lapa).

Paskaidrojumā Birojam 2017.gada 23.novembrī SIA "/Nosaukums/" valdes loceklis /pers. S/ paskaidro, ka 2017.gada 7.novembrī starp SIA "/Nosaukums/" tās valdes locekļa /pers. S/ personā, kurš rīkojas uz statūtu pamata, no vienas puses, un /draudze/, tās draudzes prāvesta /pers. T/ personā, kurš rīkojas uz statūtu pamata, no otras puses, tika noslēgts Līgums Nr./numurs/, ar kuru /draudze/ uzdeva un SIA "/Nosaukums/" apņēmās veikt darbus objektā "/objekts/", saskaņā ar Lokālo tāmi Nr.1, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa. Līguma 3.1.punkts noteic, ka Līgumā paredzētie darbi tiek uzsākti 2017.gada 10.novembrī un pabeigti 2017.gada 30.decembrī. Savukārt, 2016.gada 20.septembrī starp SIA "/Nosaukums/" un /draudze/ tika noslēgts Autoruzraudzības līgums, ar kuru /draudze/ uzdeva un SIA "/Nosaukums/" apņēmās veikt būvdarbi autoruzraudzību atbilstoši būvprojektam "/objekts/", /adrese/. Pēc SIA "/Nosaukums/" rīcībā esošā informācijas, /draudze/, patvarīgi un nesaskaņojot ar uzņēmēju, 2017.gada 8.novembra pēcpusdienā uzsāka un 2017.gada 9.novembrī pabeidza ēku pamata atrakšanu ēkas pamatu asīs 1 /D - 5/D un 1/C - 1/D visā ēkas sienas garumā. Minētā rezultātā ēkas siena saplaisāja, radot bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā. Veicot pamatu apskati pēc atrakšanas darbu pabeigšanas, konstatējams, ka pamatu atrakšana ir veikta ne tikai neatbilstoši projekta dokumentācijai, bet arī pēc būtības ir veikti nekvalitatīvi, ar traktortehnikas kausu izdarot sitienus pa ēkas pamatiem, ka varēja izsaukt ēkas pamatu izmaiņas. Minētais konstatējams no kausa atstātajām pēdām ēkas pamatu konstrukcijās. Minētie pierādījumi ir nostiprināti foto fiksācijā.

Paskaidrojumā norādīts, ka Birojs, izdarot savus secinājumus, nav precīzi noskaidrojis, kas bija faktiskais ēku pamatu atracējs, kas viņu nolīga un kā uzdevumā darbojās, bet balstījies uz aptuvenu apstākļu novērtējumu un zināmā mērā arī uz pieņēmumiem, kļūdaini pieņemot, ka šos darbus veica SIA "/Nosaukums/". Konkrētajā gadījumā bez ievērības nevar atstāt faktu, ka SIA "/Nosaukums/" nekāda veida būvniecības darbus objektā /adrese/ nebija uzsākusi un neveica. Kā jau tika norādīts iepriekš, ēkas pamatu atrakšanu veica pati /draudze/, nesaskaņojot nedz pašu atrakšanas darbu veikšanu, nedz arī veidu kādā veicama pamatu atrakšana. Turklāt, jāņem vērā, ka objektam /adrese/, bija beidzies un nebija pagarināts Būvatļaujas derīguma termiņš, līdz ar ko SIA "/Nosaukums/" nebija tiesīga uzsākt būvniecības darbus un to arī nedarīja. 2017.gada 9.novembra pēcpusdienā SIA "/Nosaukums/" būvdarbu vadītājs ieradās objektā, lai caurskatītu visu būvprojekta dokumentāciju, tostarp pārbaudītu vai ir pagarināts būvatļaujas derīguma termiņš, un veiktu nepieciešamos sagatavošanās darbus, būvdarbu uzsākšanai 2017.gada 10.novembrī, taču ierodoties objektā konstatēja, ka ēkas pamati ir atrakti jau visā to garumā. Objektā arī atradās persona ar traktortehniku, kas veica ēkas pamatu atrakšanas noslēdzošos darbus un pēc šīs personas sniegtās informācijas kļuva zināms, ka šo personu minēto darbu veikšanai ir nolīdzis draudzes prāvests /pers. T/.

/pers. S/ atsaucas uz Būvniecības likuma 18.panta otro daļu, 19.panta otro un trešo daļu.

Norāda, ka no lietas materiāliem konstatējams, ka Būvatļaujas derīguma termiņš bija beidzies un nav ticis pieņemts lēmums par Būvatļaujas termiņa pagarināšanu. Lietas ietvaros arī nevarētu pastāvēt strīds, ka būvatļauja un tās pagarināšana ir uzskatāma par administratīvo aktu Administratīvā procesa likuma izpratnē un ir izdodama, pieņemot attiecīga veida lēmumu.

Norāda, ka no visa augstāk minētā konstatējams, ka SIA "/Nosaukums/" neveica nekāda veida būvdarbus, līdz ar ko secināms, ka nav atbildīga par radušos bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā. Tieši pašas /draudze/ darbība bija tiešā cēloņsakarībā ar radušos bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā (/draudze/, kuras vārdā rīkojās tās priesteris /pers. T/ veica darbu organizāciju).

Norāda, ka faktu, ka būvdarbi no SIA "/Nosaukums/" puses netika uzsākti un veikti netiešā veidā apliecina būvdarbu žurnāls Nr./numurs/, kurā pēdējais ieraksts veiks 2017.gada 18.aprīlī (1.sēj. 23.-25.lapa).

/Birojs/ 2017.gada 8.augusta Atzinumā par būves pārbaudi Nr./numurs/ (2.sēj. 36.-39.lapa) norādīts uz vairākām neatbilstībām un būvniecības dalībniekiem uzdots:

1) Būvdarbu veicējam SIA "/Nosaukums/", atbildīgajam būvdarbu vadītājam /pers. B/: izstrādāt būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu; izstrādāt darba aizsardzības plānu; uzrādīt dalītā laika uzskaiti par savu darbu; novērst būvdarbu žurnālā konstatētās neatbilstības.

2) Pasūtītājam /draudze/ informēt /iestādi/ par būvdarbu uzsākšanu un nosūtīto informāciju izvietot būvlaukumā; veikt būvprojekta ekspertīzi kā to paredz Vispārīgo būvnoteikumu 43.punkts, kas noteic, ka būvprojekta ekspertīze ir obligāta trešās grupas būvju būvprojektiem. Par iepriekš minēto ir atbildīgs būvniecības ierosinātājs (pasūtītājs).

3) Būvprojekta autoram SIA "/Nosaukums/": novērst neatbilstības būvprojekta sastāvā. Izstrādāt darbu organizēšanas projektu (DOP), kā būvprojekta sastāvdaļu, kā to paredz Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" 72.4.punkts, kur noteikts, ka trešās grupas būvprojektiem darbu organizēšanas projekts (DOP) ir kā projekta sastāvdaļa (atbildīgs būvprojekta autors).

4) /pašvaldība/ 2016.gada 20.jūnijā /būvvalde/būvvalde ir izdarījusi atzīmi būvatļaujā Nr. /numurs/ (Nr./numurs/) par projektēšanas nosacījumu izpildi, kaut arī šie nosacījumi nav izpildīti, proti būvprojekta sastāvā nav darbu organizēšanas projekts (DOP) un nav veikta būvprojekta ekspertīze.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdz sniegt skaidrojumu, kādi apsvērumi tika ņemti vērā izsniedzot būvatļauju pie neizpildītiem projektēšanas nosacījumiem.

Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 139.1.apakšpunktam un 141.punktam būvdarbi tiek apturēti līdz iepriekš minēto neatbilstību novēršanai.

Lietai ir pievienots /birojs/ 2017.gada 5.oktobra Atzinums par būves pārbaudi Nr./numurs/, kur norādīts, ka ar Biroja 2017.gada 8.augusta atzinumu Nr./numurs/ būvdarbi objektā bija apturēti. Atzinuma 4.punktā norādīts, ka atļauts atsākt būvdarbus līdz ar atzinuma saņemšanas brīdi. Būvobjekta pārbaudes veikta 2017.gada 29.septembrī (1.sēj. 150.-152.lapa).

/Draudze/ iesniegumā SIA "/Nosaukums/" prāvests /pers. T/ norādījis, ka 2017.gada 7.novembrī starp /draudze/ un SIA "/Nosaukums/" tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par /baznīca/ /adrese/, konstrukciju pastiprināšanu un pārbūvi. Saskaņā ar minēto līgumu, iesāktie būvdarbi minētajā objektā tika turpināti un līgums attiecās uz būves vienas sienas pamatu nostiprināšanas darbiem, kas sākotnēji netika iekļauti 2016.gada 7.novembra līgumā. Darbi minētajā būvobjektā, atbilstoši 2017.gada 7.novembrī noslēgtajam līgumam tika uzsākti izpildei jau 2017.gada 8.novembrī, proti, būvdarbu vadītāja /pers. B/ vadībā tika uzsākti grunts rakšanas darbi visā būves (dievnama) kreisās puses garumā, ko veica uzņēmēja darbinieks. Būvdarbu vadītājs /pers. B/ uzstāja, ka rakšanas darbi veicami arī kreisās puses fasādes pamatu garumā no būves torņa puses. Minētie rakšanas darbi tika uzsākti izpildei pilnībā ignorējot būvprojektā norādītās prasības. Neskatoties uz /draudze/ prāvesta /pers. T/ pamatoti celtajiem iebildumiem par darbu norisi un neatbilstību to būvprojektam, kā arī paustajām bažām par iespējamiem riskiem (bojājumiem, kas var rasties), minētie darbi tika turpināti. 2017.gada 9.novembrī minētie rakšanas un pamatu stiprināšanas darbi tika turpināti atbilstoši būvdarbu vadītāja /pers. B/ norādēm, darbus izpildot diviem SIA "/Nosaukums/" darbiniekiem pašam /pers. B/ klāt neesot (pēc norāžu došanas strādniekiem atstājot būvobjektu). Arī 2017.gada 9.novembrī, būvobjektā uz vietas klāt esot SIA "/Nosaukums/" vadībai (valdes loceklim) /pers. AI/ un projektētājam /pers. R/, /draudze/ prāvesta /pers. T/ iebildumi un izteiktās šaubas par to, vai tiešām drīkstēja izrakt zemi zem pamatiem visā būves (baznīcas) kreisās sienas garumā minētajās asīs un, vai tas neradīs pamatu nobrukumu un nesagraus būves sienas, tika ignorēti. Tai pašā dienā (pēc SIA "/Nosaukums/" valdes locekļa /pers. S/, projektētāja /pers. R/ un /draudze/ prāvesta /pers. T/ tikšanās būvobjektā uz vietas), iebruka būves (baznīcas) pamati, kā rezultātā būves pamatos un kreisajā sienā vairākās vietās izveidojās lielas plaisas. Minētais bija sekas par kurām /draudze/ prāvests /pers. T/ jau iepriekš bija izteicies būvdarbu izpildes atbildīgajām personām un norādījis uz veikto darbu neatbilstību būvprojektā iekļautajām prasībām. Pēc minētās briesmīgās avārijas SIA "/Nosaukums/" un tās vadība nav izrādījusi vēlmi iesaistīties būves glābšanas darbos, atsakās sadarboties ignorējot notikušo nelaimi un pilnībā noliedzot savu vainu notikušajā. /Baznīca/ ēkai ir nodarīti ievērojami bojājumi, kas saistīti ar milzīgiem finansiāliem zaudējumi un arī morālu kaitējumu draudzes locekļiem. Ir liegta iespēja /draudze/ locekļiem un tai piederīgajiem pulcēties baznīcā un vēl nav zināms, kad baznīca tiks atvērta, lai kalpotu tam paredzētajam cēlajam mērķim. Ņemot vērā, ka starp /draudze/ un SIA "/Nosaukums/" ir noslēgts līgums, kura izpildi SIA "/Nosaukums/" ir uzsākusi veikt un tā izpildes gaitā, klaji ignorējot būvprojektā iekļautās prasības ir radījusi /draudze/ būvei (baznīcai) būtiskus bojājumus, kā rezultātā /draudze/ cieš milzīgus zaudējumus, aicinām SIA "/Nosaukums/" iesaistīties minētās situācijas risināšanā, izpildīt kompetentās institūcijas (/birojs/ 2017.gada 13.novembra atzinuma Nr./numurs/) prasības, novērst būvei nodarītos bojājumus un pabeigt iesāktos būves pamatu nostiprināšanas darbus. (3.sēj. 14.lapa)

Atbildē SIA "/Nosaukums/" paskaidro, ka 2017.gada 7.novembrī starp SIA "/Nosaukums/" un /draudze/ tika noslēgts Līgums Nr./numurs/ ar kuru /draudze/ uzdeva un SIA "/Nosaukums/" apņēmās veikt darbus objektā "/objekts/", saskaņā ar Lokālo tāmi Nr.1, kas ir līguma neatņemama sastāvdaļa. Līguma 3.1.punkts noteic, ka līgumā paredzētie darbi tiek uzsākti 2017.gada 10.novembrī un pabeigti 2017.gada 30.decembrī. SIA "/Nosaukums/" paskaidro, ka tieši /draudze/ pati, nevis SIA "/Nosaukums/" patvarīgi un pretēji būvprojektā noteiktajam, veica pamatu atrakšanas darbu organizāciju un pamatu atrakšanu. 2017.gada 8.novembra pēcpusdienā uzsākot un 2017.gada 9.novembrī pabeidzot ēku pamata atrakšanu ēkas pamatu asīs 1/D - 5/D un 1/C - 1/D visā ēkas sienas garumā. Minētā rezultātā ēkas siena saplaisāja, radot bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā. Minēto darbu organizāciju veica draudzes priesteris /pers. T/, nolīgstot traktortehniku un uzdodot šim traktoristam veikt ēku pamatu atrakšanu. Pēc SIA "/Nosaukums/" rīcībā esošās informācijas būvprojektam "/objekts/ /adrese/" nav pagarināta būvatļauja, līdz ar ko būvniecības darbu veikšana nav iespējama. Būvatļauja nebija arī pagarināta pamatu atrakšanas brīdī. Maldīga ir iesniegumā norādītā informācija, ka pamatu atrakšanu veica SIA "/Nosaukums/" darbinieks. SIA "/Nosaukums/" /birojs/ ir sniedzis detalizētu informāciju par konkrētās situācijas juridiskajiem un faktiskajiem aspektiem, un neuzskata par lietderīgu šobrīd atkārtot tos argumentus un iesniegt pierādījumus, kas tika iesniegti birojam. Vēl jo vairāk tādēļ, ka /draudze/ priesterim /pers. T/ ir tendence, sagrozīt faktus un kā konstatējams no līdzšinējās pieredzes, viņš nav spējīgs uzņemties atbildību par savu prettiesisko rīcību un tā rezultātā radītajām faktiskajām sekām. SIA "/Nosaukums/" atbildīgajām tiesību aizsardzības iestādēm ir sniedzis pilnīgu un visaptverošu informāciju, kā arī iesniedzis pierādījumus. SIA "/Nosaukums/" paskaidro, ka būvniecības darbus nebija uzsācis, bet uzsāka teritorijas sakārtošanas un iekārtošanas darbus, kas nepieciešami būvniecības darbu uzsākšanai. Tas, ka kaut kādu darbu uzsākšanu pirms līgumā noteiktā darbu uzsākšanas termiņa, veica /draudze/, tā nav SIA "/Nosaukums/" atbildība. SIA "/Nosaukums/" paskaidro, ka /draudze/ nebija un nav izpildījusi ar līguma 2.2.punktu uzņemtos pienākumus un nav veikusi avansa maksājumu 50% apmērā, kas sastāda 6131,27 *euro*, kas bija priekšnosacījums būvniecības darbu uzsākšanai. Norāda, ka, ņemot vērā, ka /draudze/ būtiski ir pārkāpusi ar līgumu uzņemtos pienākumus un šobrīd būvdarbu veikšana objektā /draudze/ nav iespējama /draudze/ nolaidīgas rīcības rezultātā, ar šo SIA "/Nosaukums/" paziņo par vienpusēju atkāpšanos no 2017.gada 7.novembrī noslēgtā Līguma Nr./numurs/. Tāpat SIA "/Nosaukums/" paskaidro, ka neuzņemas nekāda veida atbildību par ēkas sienu deformācijām, kas rada bīstamību ēkas mehāniskajā stiprībā un noturībā (2.sēj. 15.-17.lapa).

Lietas materiāliem pievienoti 2018.gada 21.jūnijā no SIA "/Nosaukums/" valdes locekļa /pers. S/ izņemtie: 2017.gada 7.novembra līgums Nr./numurs/ noslēgts starp SIA "/Nosaukums/" un /draudze/

; Līguma pielikums – Lokālā tāme par pamatu nostiprināšanu, ko sastādījis /pers. S/; SIA "/Nosaukums/" 2016.gada 10.novembra Rīkojums Nr./numurs/ par atbildīgā būvdarbu vadītāja iecelšanu.

2017.gada 7.novembra līgumā Nr./numurs/, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums/" (Uzņēmējs) un /draudze/ (Pasūtītājs), kā līguma priekšmets norādīts, ka Pasūtītājs uzdod un Uzņēmējs apņemas veikt darbus objektā „/objekts/" saskaņā ar Lokālo tāmi Nr.1, kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa (Darbi). Citus darbus Uzņēmējs veic, vienojoties par to atsevišķi ar Pasūtītāju, savstarpēji saskaņojot papildus tāmes, kas kļūst par šī līguma neatņemamām sastāvdaļām. Līguma 3.1.punktā noteikts, ka līgumā paredzētie Darbi tiek uzsākti 2017.gada 10.novembrī (1.sēj. 119.-121.lapa).

Minēto līgumu ir parakstījušas abas puses, bet uz pārējām tā lapām ir tikai /pers. S/ paraksts. Šis paraksts ir lapas apakšējās malas labajā pusē.

Tādu pašu līguma kopiju tiesas sēdē iesniedza arī cietušā pārstāvis /pers. T/ (4.sēj. 116.-119.lapa), taču šajā līgumā /pers. S/ paraksts ir lapas apakšējās malas kreisajā pusē.

Turklāt cietušā pārstāvis iesniedzis Papildus vienošanos pie 2016.gada 7.novembra līguma Nr./numurs/ bez sastādīšanas datuma, kur norādīts, ka būvuzņēmējs (SIA "/Nosaukums/" apņemas veikt /baznīca/ konstrukciju pastirināšanas papildus darbus saskaņā ar papildus darbu tāmēm (4.sēj. 119.lapa).

Lokālajā tāmē par pamatu nostiprināšanu, ko sastādījis /pers. S/ un kas pie viņa izņemta, norādīts, ka /pers. S/ to sastādījis 2017.gada 9.novembrī. Kā veicamie darbi šeit norādīti – grunts izstrāde pamatiem, roku darbs, šķembu iestrāde pamatnē, pamatu veidņu montāža u.c. (1.sēj. 123.lapa).

Lietai pievienota Pieņemšanas-nodošanas akta Nr./numurs/ kopija, kur norādīts, ka pasūtītājs ir /draudze/, izpildītājs SIA "/Nosaukums/". Tas ir bez datuma un parakstiem (4.sēj. 139.lapa).

Lietas materiāliem pievienots SIA "/Nosaukums/" 2017.gada 9.novembrī izrakstīts rēķins Nr./numurs/, kur norādīts, ka tas ir avansa maksājums

saskaņā ar 2017.gada 7.novembrra līgumu Nr. /numurs/ un summa ir 6131,27 *euro* (3.sēj. 52.lapa) un saglabātais maksājuma paraugs, kur fiksēts, ka maksājums nav veikts (3.sēj. 54.-55.lapa).

No AS "SEB banka" sniegtajām ziņām par /draudze/ norēķinu konta pārskatu un IP adresēm par 2017.gada 9.novembri izriet, ka nekādi pārskaitījumi, kas būtu saistīti ar šo krimināllietu nav veikti, norādīta viena IP adrese (3.sēj. 61.-63.lapa).

Iesniegumā policijai 2018.gada 31.janvārī /draudze/ prāvests /pers. T/ norāda, ka 2017.gada 8.novembrī būvobjektā /adrese/ pēc /birojs/ atzinuma Nr./numurs/ saņemšanas tika atsākti būvdarbi, kurus veica SIA /Nosaukums/, ar kuru /draudze/ kā pasūtītājs 2017.gada 7.novembrī bija noslēdzis līgumu Nr./numurs/ par /baznīca/ /adrese/, konstrukciju pastiprināšanu un pārbūvi. Darbi būvobjektā /adrese/, atbilstoši 2017.gada 7.novembra noslēgtajam līgumam tika uzsākti izpildei 2017.gada 8.novembrī būvdarbu vadītāja /pers. B/ vadībā. SIA /Nosaukums/ darbinieks /vārds/ uzsāka grunts rakšanas darbus visā būves (dievnama) kreisās puses garumā. Par šo darbu norisi liecina foto uzņēmumi būvobjektā 2017.gada 8.novembrī. Minētie rakšanas darbi tika uzsākti izpildei, pilnībā ignorējot būvprojektā norādītās prasības, kā arī ignorējot viņa (/draudze/ prāvesta /pers. T/) iebildumus par darba norisi un neatbilstību to būvprojektam un paustās bažas par iespējamiem bojājumiem, kas var rasties. Rakšanas un pamatu stiprināšanas darbi, pamatojoties uz būvdarba vadītāja /pers. B/ norādēm, tika turpināti 2017.gada 9.novembri, un šos darbus veica SIA /Nosaukums/ darbinieki /vārds/ un /vārds/. Norāda, ka darba veikšanas laikā /pers. B/ neatradās būvobjektā un darbinieki darbu veica, pamatojoties uz viņa dotajām norādēm. Arī 2017.gada 9.novembrī atkārtoti norādījis būvobjektā klātesošajiem SIA /Nosaukums/ valdes loceklim /pers. AI/ un projektētājam/autoruzraugam /pers. R/, ka stipri šaubās par to, vai tiešām drīkstēja izrakt zemi zem pamatiem visā būves (baznīcas) kreisās sienas garumā un vai tas neradīs pamatu nobrūkumu un nesagraus būves sienas, bet viņa aizrādījumi un šaubas tika noignorēti. Tajā pašā dienā (09.11.2017.) pēc SIA /Nosaukums/ valdes locekļa /pers. S/, projektētāja /pers. R/ un /draudze/ prāvesta /pers. T/ tikšanās būvobjektā uz vietas iebruka būves (baznīcas) pamati, izveidojās briesmīgas 3 plaisas visas sienas un pamatu augstumā kreisajā sienā un fasādē. Būvuzraugs, kuram uzreiz zvanīja un ziņoja par drausmīgo avāriju, norādīja, ka nekavējoši nepieciešams evakuēt visus strādniekus un veikt pirmo nožogojumu, lai neviens nebūtu būvobjektā, jo siena draudēja izgāzties. Tūlīt pēc avārijas stāvokļa konstatēšanas viņš zvanījis būvdarbu vadītājam /pers. B/ un pieprasījis nekavējoties atbraukt uz būvobjektu, ko viņš arī izdarīja, likdams saviem diviem strādniekiem (/vārds/ un /vārds/) kāpt tranšejā un mēģināt piebērt šķembas ar lāpstām pie nobrukušajiem uz leju pamatiem, apdraudot savu un strādnieku dzīvības. Kā pierādījums tranšejā palika viena strādnieka lāpsta un cimdi. /baznīca/ ēkai ir nodarīti ievērojami bojājumi, kas saistīti ar milzīgiem finansiāliem zaudējumiem un morālu kaitējumu draudzes locekļiem, kā arī ņemot vērā, ka starp /draudze/ un SIA /Nosaukums/ noslēgts līgums, kura izpildi SIA /Nosaukums/ ir uzsākusi veikt un tā izpildes laikā klaji ignorējusi būvprojektā iekļautās prasības, kas radījis /draudze/ būvei (dievnamam) būtiskus bojājumus un zaudējumus, lūdz, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 96.pantu atzīt /draudze/ par cietušo (3.sēj. 4.-5.lapa).

Iesniegumam pievienots CD disks ar norādi uz 2 pielikumiem (3.sēj. 6.lapa).

Pirmajā pielikumā ir fotouzņēmums, kas veikts 2017.gada 8.novembrī no plkst. 14.44 līdz plkst.14.58. Tajā redzams vīrietis, kurš atrodas tranšejā un kuram rokās redzams koka kāts, vīrietis kurš stāv pie tranšejas un kurš ģērbies brūnas krāsas virsjakā, un ekskavators "JCB". Redzams, ka tranšeja izrakta pie sarkanu ķieģeļu ēkas pamatiem un redzams, ka tiek turpināts tās rakšana. /pers. T/ norādījis, ka tranšejā esot SIA "/Nosaukums/" darbinieks /vārds/, otrs – /pers. B/.

Otrajā pielikumā ir fotouzņēmums, kas veikts 2017.gada 9.novembrī no plkst. 14.59 līdz plkst.19.29, un tajā redzams sarkanu ķieģeļu ēkas stūris, gar kuras pamatiem izrakta tranšeja, gan izrakta tranšeja citās vietās pie pamatiem. Redzams, ka zem pamatiem nav seguma. Redzamas vairākas plaisas gan pamatos, gan ēkas sienā. Attēlā Nr. IMG_2622.JPG, kas uzņemts plkst.15.24 tranšejā redzami trīs vīrieši, no kuriem viens ir brūnas krāsas virsjakā, diviem citiem galvās ir aizsargķiveres, rokās priekšmeti. Redzamas tranšejā iebērtas šķembas. /pers. T/ norādījis, ka tranšejā "/Nosaukums/" algotie strādnieki /vārds/ un /vārds/ ar būvdarbu vadītāju /pers. B/ pēc avārijas mēģināja piebērt pamatus ar tranšejā pirms avārijas iebērtajām šķembām, kuras bija paspējuši iestrādāt zem pamatiem līdz 3. logam kreisajā sānu sienā virzienā no dziļurbuma.

Fotoattēlu izdrukas atrodas 1.sēj. 43.-82.lapā.

2018.gada februārī pēc /draudze/ pasūtījuma sastādīts Būvekspertīzes atzinums. Eksperts/pers. AL/ (2.sēj. 3.-20.lapa).

Šī atzinuma mērķis ir noskaidrot iemeslus, kāpēc ēkas sienas asīs 1/D-5/D un 1/C-1/D ir nokļuvušas avārijas stāvoklī un dot rekomendācijas avārijas stāvokļa novēršanai.

Atzinuma kopsavilkumā eksperts /pers. AM/ norādījis, ka iemesli, kāpēc būvdarbu laikā būvobjekts tika novests līdz avārijas stāvoklim ir: galvenais – paviršа būvdarbu vadīšana; veicinošais – nepārdomāta projekta risinājumu izvēle.

Eksperts norāda, ka būvdarbu veicējs patvaļīgi, bez saskaņošanas ar projekta izstrādātāju, izmainīja projektā paredzēto būvdarbu tehnoloģiju, kā rezultātā ēkas betona pamati un ķieģeļu mūra sienas asīs 1/D-5/D un 1/C-1/D tika nobīdītas no vietas un salauztas. Ēka nonāca avārijas stāvoklī. Ar to ir pārkāpts Vispārīgo būvnoteikumu 115.punktā noteiktais, ka izmaiņas būvprojektā būvdarbu gaitā var izdarīt būvprojekta izstrādātājs vai autoruzraugs pēc rakstiskas vienošanās ar pārējiem būvniecības dalībniekiem. Nav ņemts vērā Vispārīgo būvnoteikumu 100.5.apakšpunktā norādītais, ka atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir pienākums ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizācijas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus.

Ir norādītas pieļautās neatbilstības projektēšanas stadijā, norādot uz nevajadzīgu tranšeju rakšanu dziļāk par pamatu pēdas līmeni, ideja izņemt grunti no pamatu apakšas ir neloģiska, tāpēc bīstama.

Tiesā liecinieks /pers. AM/ paskaidroja, ka viņam ir 58 gadu pieredze darba uzraudzīšanā, projektēšanā, būvniecībā, ekspertīzē, būvdarbu vadīšanā. Pēc avārijas viņš bija uz vietas apskatīt baznīcu. Ir sniedzis atzinumu un to uztur. Norāda, ka avārijas seku vaininieki ir gan nepareizi veikta projektēšana, gan darba veikšana – būvdarbu veicēji rupji atkāpās no projekta. Konkrētā objekta grunts ir īpatnēja – ļoti smalka smilts, irdināta, līdz ar to pamati sēžas. Projektā bija paredzēti 3,2 m un nedrīkstēja atrakt pamatus visā garumā. Ja būtu ievērota 3 m rakšana vienā reizē, ja zem pamatiem nebūtu izņemta grunts – sekas neiestātos.

Norāda, ka zem pamatiem grunti var izrakt tikai ar rokām un to nevar izdarīt ar traktoru. Ja ir atkāpšanās no projekta, darbiem bija jābūt saskaņotiem. Ja darbi nav saskaņoti, tad darbi ir patvaļīgi.

Veicot notikuma vietas – /baznīca/ – apskati kriminālprocesa ietvaros 2018.gada 13.aprīlī Valsts policijas amatpersona, pieaicinot ekspertus /pers. AN/, /pers. AO/ un /pers. AP/, noskaidrojusi, ka baznīca atrodas uz uzbēruma. Tā ir vienstāva ēka ar torni virs galvenās ieejas. Baznīcas ēkas platība ir 340 m^2. Veicot baznīcas ēkas ārpuses apskati, tiek konstatēts, ka ēkas kreisās puses zonā, zem loga, tā labajā apakšējā daļā ir caurejoša plaisa virzienā uz leju, kas pie ēkas pamata novirzās nedaudz uz labo pusi. Plaisas platums ir 8 cm. Loga rāmis ir deformēts. Rāmja apakšdaļa novirzīta uz kreiso pusi, bet augšdaļa uz labo loga daļu, kreisajā augšējā daļā ir horizontāla plaisa līdz jumta dzegai, kas horizontālā virzienā turpinās līdz kreisās sienas priekšējam logam un tās garums ir 6,4 m. Virs loga ailes galvenās fasādes daļā ir vertikāla plaisa ar atvērumu līdz 1 cm ieiet jumta plaknē. Kreisās puses sienā pie pirmā loga, katrā jumta ailes stūrī ir diagonāli vērsta plaisa, apakšējās beidzas pamatu daļā, bet augšējās jumta dzegā. Plaisu atvērumi platumā ir no 0,5 cm līdz 2,5 cm. Otrajā loga ailē ir analoģiski bojājumi, tikai augšup vērstās plaisas ir ievērojami mazākas. Šo atvērums maksimāli ir 0,7 cm. Zem loga ailes ēkas pamatu daļā ir plaisa ar atvērumu 10,5 cm. Tā ir caurejoša līdz ēkas iekšpusei. Loga rāmis ir deformēts augšdaļā sašķiebies uz labo pusi. Starp otrā un trešā loga ailes stūriem ir horizontāla plaisa, kas turpinās diagonāli virzienā uz trešā loga labās puses apakšējo daļu un tad virzienā uz leju, cauri

pamata daļai. Tās platums 0,35 cm. Pie piektā loga ailes ir diagonāli vērstas plaisas, kas sākas pamata daļā turpinās loga kreisajā ailē un beidzas jumta dzegā. Tās atvērums maksimāli pieaug jumta dzegas līmenī. Un tās lielākais atvērums ir 8-10 cm. Analoģiska virziena plaisas ir loga labajā pusē, bet ar daudz mazāku atvērumu, kas pieaug pie jumta dzegas un sasniedz 1,5-2 cm. Kreisā sāna zonā nesošajai sienai tiek konstatēti būtiski izspiedumi un novirze no vertikalitātes. Visapkārt ēkas kreisās puses sienai pamati ir daļēji piebērti ar smiltīm. Veicot ēkas iekšpuses apskati tiek konstatēts, ka visas ārpusi konstatētās plaisas ir redzamas ēkas iekšpusē. Plaisas ar vislielākajiem atvērumiem ir aizpildītas ar putu polisterola putām. Kreisās sānu zonas siena ir deformēta horizontālā un vertikālā plaknē. Ēkas kreisais priekšējais stūris ir nosēdies par aptuveni 13 cm. Sienas deformācija horizontālā virzienā ir 13 cm. Kreisās puses ārsienas izspiedums maksimālajā daļā, starp pirmo un otro logu, t.i. 3,5 m attālumā no stūra ir 18 cm. Izspiedums virzās visā sienas garumā un tā minimālais atvērums ir 1,5 cm, pie piektā loga. Sānu zona griestu daļā ir stutēta ar 12 stutēm. Griestu pārseguma sijas ir atdalījušās no ārsienām. Griestu daļā deformācija ir lielāka nekā grīdas līmenī. Zem frontālās fasādes loga ir analoģiska plaisa, kas tika konstatēta ēkas ārpusē. Lokālās vietās plaisa ir aizpildīta ar flīžu līmi. Kopš līmes uzstādīšanas brīža ir atrastas paliekošas deformācijas – plaisa ir izveidojusies 2,5 cm plata. Kreisās sienas un palīgtelpas starpsienas saduršuvē tiek atrasta vertikāla plaisa. Kopš lokālās plaisas aizpildījuma izveidošanās, sienas saduršuvē ir izveidojusies mikroplaisa. Apskates laikā nekas netika izņemts, tika sastādīta shēma, kas pievienota apskates protokolam, kā arī veikta fotografēšana (1.sēj. 84.-98.lapa).

Veicot notikuma vietas – /baznīca/ kreisās puses ārsienas – apskati 2019.gada 3.aprīlī noskaidrots, ka baznīcas kreisās puses frontālā siena, kas atrodas pa kreisi no ieejas baznīcā, ir 3,72 cm plata. Sienā izvietots arkas formas logs. Baznīcas kreisās puses sienas platums ir 22,30 m. kreisās puses sienā izvietoti pieci taisnstūra formas logi un aiz pēdējā, piektā loga ir durvis. Pie sienas izvietotas trīs notekcaurules. Pirmā atrodas starp ēkas frontālās un kreisās puses stūrī un pirmo logu, otrā notekcaurule starp trešo un ceturto logu un trešā caurule atrodas aiz durvīm, blakus kreisās puses sienas stūriem ar frontālo aizmugures sienu. Attālums no starp ēkas stūra un pirmo notekcauruli, iekļaujot notekcaurules platumu ir 0,86 m. Attālums no pirmā loga ailes iekļaujot loga ailes platumu ir 0,93 m līdz stūrim ar frontālo priekšējo sienu ir 3,06 m. Attālums no pirmā loga (neiekļaujot tā platumu) līdz otrajam logam, iekļaujot ailes platumus ir 3,17 m. Attālums no otrā loga (neiekļaujot tā platumu) līdz trešajam logam, iekļaujot tā platumu ir 3,08 m. Attālums no trešā loga (neiekļaujot tā platumu) līdz ceturtajam logam, iekļaujot loga ailes platumu ir 3,10 m. Starp trešo un ceturto logu pa vidu atrodas notekcaurules, kas protokolā norādīta kā otrā notekcaurule. Attālums no ceturtā loga (neiekļaujot tā platumu) līdz piektajam logam, iekļaujot loga ailes platumu ir 3,14 m. Attālums no piektā loga (neiekļaujot tā platumu) līdz kreisās puses sienas un aizmugures sienas stūri ir 6,73 m. Attālums no ceturtā loga, iekļaujot tā ailes platumu līdz otrajam logam, neiekļaujot loga ailes platumu ir 6,21 m. Attālums no ceturtā loga, neiekļaujot tā platumu līdz sienas stūrim ar ēkas frontālo sienu ir 11,51 m. Attālums no ēkas otrās notekcaurules, iekļaujot tās platumu līdz stūrim ar ēkas frontālo sienu ir 10,52 m. Apskate tika veikta dienas laikā, saulainos laika apstākļos. Apskates laikā tika veikta fotografēšana ar kameru *Canon SX 50 XS* (1.sēj. 99.-108.lapa).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 202.pantu procesa virzītājs var uzdot ekspertīzes veikšanu ekspertam, kurš nestrādā ekspertīžu iestādē. Procesa virzītājs izraugās lietpratēju un pārliecinās par viņa personību un kompetenci. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 34.panta pirmo daļu procesa virzītājs var pieaicināt un ar lēmumu uzdot ekspertīzi veikt personai, kura nav ekspertīžu iestādes eksperts, bet kuras zināšanas un praktiskā darba pieredze ir pietiekama ekspertīzes izdarīšanai.

Būves ekspertīzes atzinumā, ko uz 2018.gada 23.oktobri pēc Valsts policijas pasūtījuma veica SIA "/Nosaukums/" (eksperti: /pers. AN/, /pers. AO/, /pers. AR/, /pers. AS/), izdarīts slēdziens, ka ēkas daļējas sabrukšanas iemesls ir būvdarbu tehnoloģijas neievērošana – tranšejas izrakšana gandrīz visas rietumu puses sienas garumā un daļēji pie dienvidu sienas, turklāt sabrukumu veicinošs faktors ir grunts izņemšana zem esošajiem baznīcas ēkas pamatiem, it īpaši tādēļ, ka tranšeja tika izrakta daudzkārt garāka par 3 m. Darbi tika veikti neatbilstoši būvprojektam (BK sadaļas lapa BK-6), kā rezultātā notika daļējs ēkas konstrukciju sabrukums. Par ēkas daļēju sabrukumu ir atbildīgs būvatļaujas pielikumā Nr.2 norādītais būvdarbu veicējs SIA "/Nosaukums/" un atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/. Ēkas pamatu un nesošo sienu konstrukcijām ir izveidojušās būtiskas, paliekošas deformācijas, pārsegums ir nobalstīts ar pagaidu stutēm, un ēkai nav nodrošināta mehāniskā stiprība un stabilitāte atbilstoši Būvniecības likuma prasībām. Ēku nevar ekspluatēt, kamēr būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā nav izstrādāts atjaunošanas un pārbūves darbu būvprojekts un veikti būvdarbi, lai nodrošinātu ēkas atbilstību mehāniskās stiprības un stabilitātes prasībām. Jānorobežo zona pie ēkas daļas, kur noticis daļējs konstrukciju sabrukums.

Kā vispārīgā informācija šajā atzinumā norādīts turpmāk minētais.

/Būvvalde/ būvvaldes (turpmāk atzinumā – Būvvalde) būvatļaujā Nr. /numurs/ (turpmāk atzinumā – Būvatļauja) atzīme par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi ir izdarīta 2016.gada 30.septembrī; 2016.gada rudenī SIA "/Nosaukums/" veica 84 injekcijas pāļu izbūvi; 2016.gada 7.novembrī SIA "/Nosaukums/" un /draudze/ noslēdza līgumu Nr./numurs/ par darbu veikšanu objektā saskaņā ar līgumam pievienoto Lokālo tāmi; Būvatļauja 2016.gada 22.novembrī ir pagarināta līdz 2017.gada 27.jūlijam (atbilstoši pagarinātajā būvdarbu veicēja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polisē norādītajam apdrošināšanas periodam); 2016.gada 7.novembra līgumā iekļautie pamatu betonēšanas darbi saskaņā ar Būvdarbu žurnāla ierakstiem tika veikti no 2016.gada 24.novembra līdz 2017.gada 19.aprīlim; 2017.gada 7.novembrī SIA "/Nosaukums/" (turpmāk atzinumā – Būvuzņēmējs) un /draudze/ (turpmāk atzinumā – Pasūtītājs) noslēdza līgumu Nr./numurs/ (turpmāk atzinumā – Līgums) par darbu veikšanu objektā "/objekts/" saskaņā ar Lokālo tāmi Nr.1, kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa; 2017.gada 9.novembrī notika ēkas /adrese/, pamatu un sienas konstrukciju daļējs sabrukums; 2017.gada 10.novembrī Būvvalde veic būves pārbaudi un sagatavo Atzinumu Nr. /numurs/; 2017.gada 8.decembrī būvatļauja tiek pagarināta līdz 2018.gada 19.septembrim; 2018.gada 2.janvārī ir uzsākts kriminālprocess Nr.11817000118 pēc Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, par būvniecības noteikumu pārkāpšanu, kā rezultātā notika ēkas pamatu un sienas konstrukciju daļējs sabrukums; 2018.gada 23.janvārī SIA "/Nosaukums/" paziņo par vienpusēju atkāpšanos no 2017.gada 7.novembrī noslēgtā Līguma Nr./numurs/.

Atzinumā norādīts, ka SIA "/Nosaukums/" 2015.gada maijā izstrādātajā būves tehniskās apsekošanas atzinumā ēkas ārsienu augšdaļā un virs logailām esošo plaisu dēļ sienu tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, atzinumā ir teikts, ka bez pamatu pastiprināšanas, jāpastiprina arī sienas un aiļu pārsedzes. Pirms daļēja ēkas pamatu un sienu konstrukciju sabrukuma sienās izveidojušās plaisas ir radušās pamatu nevienmērīgas sēšanās rezultātā. SIA "/Nosaukums/" veiktās apsekošanas laikā tika konstatēts, ka atsevišķām plaisām ir izveidotas dažādu izstrādājumu deformāciju markas gan pirms, gan pēc notikušā daļēja ēkas pamatu un sienu sabrukuma. Atsevišķas markas liecina, ka ir norisinājusies deformāciju attīstība. Pēc pamatu atrakšanas būvdarbu veikšanas laikā sienās ir izveidojušās caurejošas plaisas ārsienu apakšējās daļās, zem logailām, jaunas plaisas virs logailām, kā arī plaisas ēkas pamatos, kas savukārt veicinājis sienu un pamatu horizontālās un vertikālās novirzes.

Atzinumā norādīts, ka būvprojekta risinājumi nav pretrunā ar Latvijas Republikā spēkā esošiem normatīvajiem aktiem, ka saskaņā ar Būvprojekta lapas BK-6 darbu izpildes 3.norādījumu pamatu pastiprināšanai pamatu tranšejas atrakšanu izdara pa fragmentiem (apm. 3,2 m; dzijumā -250mm zem pamata (skatīt mezgls 1 šķēlumu A-A)) un šis norādījums netika ievērots, jo tika izveidota tranšeja gandrīz visā sienas garumā; ka veiktie būvdarbi netika izpildīti atbilstoši Būvprojektam, kas arī izraisīja ēkas daļēju sabrukumu.

Atzinumā norādīts, ka saskaņā ar Būvniecības likuma 17.pantu un Ēku būvnoteikumu 108.punktu būvdarbu, t.sk. būvdarbu sagatavošanu drīkst uzsākt tikai pēc tam, kad saņemtā būvatļauja kļuvusi neapstrīdama un izpildīti būvatļaujā ietvertie nosacījumi. Būvatļauja 2017.gada 9.novembrī (kad notika daļējs ēkas konstrukciju sabrukums) nebija pagarināta. Iepriekšējais būvatļaujas pagarinājuma termiņš bija 2017.gada 27.jūlijs, kas ir atbilstošs iepriekš iesniegtās būvdarbu veicēja apdrošināšanas polises periodam. Prasība nav ievērota.

Atzinumā norādīts, ka saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 93.punktu galvenā būvdarbu veicēja pienākums (bet ne tikai) ir: organizēt būvdarbus būvlaukumā atbilstoši darbu organizēšanas projektam, darba aizsardzības plānam un darbu veikšanas projektam; nodrošināt veikto darbību un metožu piemērotību konkrētajā būvlaukumā, darbību stabilitāti un drošību; nodrošināt to personu drošību, kurām ir tiesības atrasties būvlaukumā.

Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 99.punktu atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Vispārīgie būvnoteikumi nosaka, ka atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir tādi pienākumi (bet ne tikai) kā kontrolēt būvlaukuma sagatavošanas darbus pirms būvdarbu uzsākšanas; atbilstoši plānotajiem darbiem atrasties būvlaukumā; ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus; izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā par veiktajiem būvdarbiem iebūvētajiem būvizstrādājumiem un darbu kvalitāti.

Saskaņā ar Būvatļaujas 2016.gada 22.novembra pielikumu Nr.2 būvdarbu veicējs ir SIA "/Nosaukums/" un atbildīgais būvdarbu vadītājs ir /pers. B/, sertifikāts Nr. /numurs/.

Iepazīstoties ar ekspertīzes veicējiem iesniegtajām nopratināto liecībām un prāvesta /pers. T/ uzņemtajiem fotoattēliem, tika konstatēts, ka būvdarbu veicējs SIA "/Nosaukums/" un atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/ nav izpildījuši normatīvo aktu prasības:

- objektā tika atsākti būvdarbi (t.sk. sagatavošanas darbi), kaut arī nebija pagarināta būvatļauja (iesniegtas apdrošināšanas polises);
- gan SIA "/Nosaukums/" īpašnieks /pers. S/, gan atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/ savās liecībās apliecina, ka ir redzējuši gar ēkas sienu notiekošos tranšejas rakšanas darbus, tranšejas rakšanas darbi noritēja neatbilstoši būvprojektam – pamatu tranšejas atrakšana netika veikta pa fragmentiem (līdz ~3.2 m); pieņemot, ka būvuzņēmējs un atbildīgais būvdarbu vadītājs nav piedalījušies šajos darbos (kā viņi skaidro savās liecībās), ekspertīzes veicēju rīcībā nav arī informācija, ka SIA "/Nosaukums/" vai /pers. B/ būtu vērsušies Būvniecību kontrolējošās institūcijās; būtiski, ka 2017.gada 8.novembrī uzņemtajos fotoattēlos /pers. B/ atrodas līdzās tranšejai, kura nepilnu 15 minūšu laikā ir kļuvusi garāka, lai gan savā liecībā /pers. B/ liecina, ka viņa klātbūtnē rakšanas darbi nav notikuši;
- /pers. B/ pats atradās tranšejā un pieļāva darbinieku atrašanos tranšejā (redzams fotoattēlos no 2017.gada 9.novembra) uzreiz pēc daļēja ēkas sabrukuma;
- /pers. B/ nav veicis nekādus ierakstus būvdarbu žurnālā par 2017.gada 8. un 9.novembrī veiktajiem būvdarbiem, kurus piemin savā liecībā;
- iepazīstoties ar citu iesaistīto liecībām, ir konstatēts, ka būvdarbus ir vadījis SIA "/Nosaukums/" būvdarbu vadītājs /pers. B/, kā arī objektā pirms daļēja sabrukuma ir strādājuši SIA "/Nosaukums/" strādnieki.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ekspertīzes veicēji secina, ka būvdarbi nav veikti atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Kā ēkas daļējas sabrukšanas iemesls ekspertīzē norādīta būvdarbu tehnoloģijas neievērošana – tranšejas izrakšana gandrīz visas rietumu puses sienas garumā un daļēji pie dienvidu sienas, turklāt sabrukumu veicinošs faktors ir grunts izņemšana zem esošajiem baznīcas ēkas pamatiem, it īpaši tādēļ, ka tranšeja tika izrakta daudzkārt garāka par 3 m. Darbi tika veikti neatbilstoši būvprojektam, kā rezultātā notika daļējs ēkas konstrukciju sabrukums. Grunts izņemšanu zem pamatiem nav iespējams veikt ar ekskavatoru, to ir iespējams veikt tikai ar lāpstām, atbilstoši liecībām un fotoattēliem šos darbus veica SIA "/Nosaukums/" strādnieki /pers. AT/ un /pers. AU/, kuru darbu vadīja atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/. No nopratināto liecībām ir saprotams, ka arī ekskavatoristiem norādes rakšanas darbu laikā ir devuši SIA "/Nosaukums/" darbinieki – atbildīgais būvdarbu vadītājs /pers. B/, strādnieki /pers. AT/ un /pers. AU/, kā arī atsevišķās epizodēs norādījumus ir devis arī draudzes prāvests /pers. T/. /pers. T/ savā liecībā skaidro, ka norādes ekskavatoristam ir devis pēc /pers. B/ norādījumiem, kurus saņēmis telefoniski.

Eksperts /pers. AN/ tiesā paskaidroja, ka viņš pats ir būvspeciālists – sertificēts būvuzraugs. Ikdienā strādā uzņēmumā "/Nosaukums/" un ir inženiertehniskās izpētes nodaļas vadītājs. Ikdienā darbojas gan būvuzraudzībā, gan ar ekspertīzēm un tehniskām apsekošanām. Šajā lietā sniedza atzinumu.

Bija izveidota ekspertu grupa – 4 cilvēki. Kopā ar kolēģiem veica apsekošanu uz vietas objektā, kā arī izvērtēja iesniegto dokumentāciju. Tika atbildēts uz darba uzdevumā uzdotajiem jautājumiem. Ekspertīzi veica kopīgi.

Par patvaļīgu būvniecību un būvatļaujas derīguma termiņu vairāk varētu zināt un atbildēt būvvalde. Būvatļaujas derīguma termiņš tiek piesaistīts maksimālajam būvdarbu veikšanas ilgumam, šajā gadījumā 8 gadi.

Vai būvdarbi bija likumīgi – jājautā būvvaldes pārstāvim, būvatļauja bija, bet tā nebija pagarināta, jo nebija iesniegta apdrošināšanas polise. Ja būvatļauja netiek pagarināta, būvvalde to uzskata par spēkā neesošu.

Būvlaukumā par veikto darba kvalitāti atbildīgs ir būvdarbu vadītājs. Redzot, kad tranšeja izrakta vairāk pa 3 m, /pers. B/ darbus nekavējoties bija jāaptur, jāveic ierakstu būvdarbu žurnālā, un jāpaziņo visiem pārējiem procesa dalībniekiem – būvuzraugam, projektētājam, /birojs/. Ja darbi neatbilst būvprojektam, būvniecība ir patvaļīga.

Norāda, ka iegūstot būvspeciālista sertifikātu jākārto pārbaudījums par normatīviem regulējumiem.

Lietas materiāliem pievienots /baznīca/ konstrukciju pastiprināšanas, pārbūves Būvprojekts minimālā sastāvā, kur projektētājs ir SIA "/Nosaukums/" projektētājs /pers. R/. Tā skaidrojošajā aprakstā, kas sastādīts 2016.gada 6.aprīlī, norādīts, ka ēkai plānots pastiprināt pamatus ar injekcijas mikropāļiem. Izurbto pāļu galus, zem pamata cokola līmeņa daļas, paredzēts sastiprināt ar karstvelmēto tērauda profiliem un veidot sasaistošu apbetonējumu. Bojātās, saplaisājušās sienu vietas ēkas stūros un virs logu aiļu pārsedzēm paredzams ievietot savilces stiegrojumu. Ēkas garensienu sastiprināšanai, to šķērsvirzienā paredzēts izbūvēt tērauda apalstieņu savilci. Altāra iekšsienu un ārsienu sastiprināšanas risinājumi paredzēti ar tērauda stieņu saenkurošanu ar ķīmiskajiem sveķiem. Pēc konstrukciju sastiprināšanas plaisas sienās iztīrāmas no celtniecības putām un izdrupošajām daļām un aizpildāmas ar pašbriestošajiem cementa remontjavas sastāviem (1.sēj. 208.-213.lapa).

Tāpat lietas materiāliem pievienots /baznīca/ konstrukciju pastiprināšanas, pārbūves Būvprojekts, kur projektētājs ir SIA "/Nosaukums/" projektētājs /pers. R/ (1.sēj. 157.- 207., 214.-227., 228.-253.lapa).

Tā skaidrojošajā aprakstā, kas sastādīts 2016.gada 6.jūnijā, norādīts, ka pēc ēkas tehniskā apsekošanas slēdziena un ģeotehniskās izpētes pārskata, secināts, ka ēkas ārējie pamati izbūvēti uz irdeniem, uzbērtiem smilts grunts slāņiem. Ēkas betona lentveida pamati izbūvēti bez pamatu paplatinājuma pēdas, kā arī zem pamatiem nav veidots blietētu šķembu pabēruma slānis. Betona pamatos nav iestrādāts tērauda stieņu stiegrojums, tā aizpildījums veikts ar dažāda izmēra laukakmeņiem. Redzot no pagraba puses pamatu sienu, betonmasas iepildīšana notikusi pašizgatavotos koka dēļu veidņos, tā nav pietiekami labi iestrādāta, novibrēta. Ēkas pamati sēžas, ķieģeļu mūrī redzamas dažāda izmēra plaisas. Nepieciešams veikt ēkas lentveida pamatu konstrukcijas pastiprināšanu ar injekcijas mikropāļiem, kas pārnestu slodzi uz dziļāk esošajiem nestspējīgākiem grunts slāņiem, kā arī sastiprināt mūra sienu konstrukcijas ar savilci un stiegrojuma enkurstieņiem. Ēkas konstrukciju pastiprināšanas darbus nepieciešams uzsākt ar pamatu pastiprināšanu iebūvējot mikropāļus pa ēkas perimetru. Pāļu iebūves darbi veicami no ēkas ārpuses. Risinājums izstrādāts tā, ka viens pāļa stienis tiek urbts vertikāli pie esošiem pamatiem, otrs tiek urbts nelielā slīpumā ~ 10° daļēji caururbjot esošo betona pamatu. Izurbto pāļu galus, zem pamata cokola līmeņa daļas, paredzēts enkurot ar esošajiem betona pamatiem ieurbjot, iepildot enkurķīmijas masu un ievietojot enkurstiegrojumu, kā arī sastiprināt pāļu galus savā starpā un veidojot jaunu pāļu galu stiegrotu pamatu sasaistošu apbetonējumu no betona C25/30. Uz pamatu pastiprināšanas darbu brīdi demontējami un vēlāk atjaunojamas ieejas betona kāpnes KP-1, KP-2. Injekcijas pāļu un pamatu betonēšanas darbi notiek pa darbu cikliem, darbu pārtraukumos

norobežojot darbu zonas, izveidojot piekļuvi cilvēku iekļūšanai un izkļūšanai no baznīcas. Pēc pamatu pastiprināšanas, betonēšanas, no jauna izveidojama betona pamatu apmale pa ēkas perimetru 700 mm platumā, to veidojot ar nelielu slīpumu prom no ēkas. Pamatu pastiprināšanas darbus (injekcijas pāļu urbšanu, pāļu galu ciklisku sabetonēšanu pa ēkas perimetru, ieejas betona kāpņu atjaunošanu) nepieciešams plānot un paredzēt tā, lai tie būtu veicami būvdarbu sezonas pusgada laikā. Pēc ziemas pusgada perioda, novērojot pamatu un ēkas deformācijas, tās būs neprogresējošas, pastiprinātie ēkas pamati būs uzņēmuši ēkas slodzi tādā apjomā, ka pamatu sēšanās un mūra plaisāšana vairs nedrīkstētu notikt. Tikai tad ir plānojamas mūra bojātās, saplaisājušās sienu vietas ēkas stūros un virs logu aiļu pārsedzēm remonts, fasādes ķieģeļu fragmentu pārmūrēšana, saplaisājušās arkveida pārsedzes fasādes ķieģeļu pārmūrēšana. Ēkas garensienu sastiprināšana, to šķērsvirzienā izbūvējot tērauda apaļstieņu savilcin diametrā 24 mm. Altāra iekšsienu un ārsienu sastiprināšanas risinājumi paredzēti ar tērauda stieņu saenkurošanu ar ķīmiskajiem sveķiem. Plaisu remonts un mūra pastipināšana veicama arī no iekštelpu puses, demontējot un nokaļot bojāto izdrupušo apmetumu, virs logu ailām, ievietojot mūrī starp ķieģeļu rindām sasaistošo stiegrojumu, aizpildot plaisas ar pašbriestošajiem cementa remontjavas sastāviem un atjaunojot apmetumu, iekšējo apdares krāsojuma slāni.

Tā skaidrojošajā aprakstā, kas sastādīts 2016.gada 14.jūnijā, tāpat norādīts uz plaisu remontu. Norādīts, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" 7.4 nodaļas 124.punktu, par būvdarbu kvalitāti ir atbildīgs būvuzņēmējs.

Šā būvprojekta sadaļā – vispārējie norādījumi – īpašas prasības būvdarbu izpildes laikā 10.punktā norādīts, ka pāļu galu sabetonēšana izpildāma pa darba cikliem, atrokot un iebetonējot 2,5 m garus betona posmus. Pie darbu izpildes norādījumiem pamatu pastiprināšanai norādīts, ka pēc injekcijas pāļu izbūves darbiem prātīgi jāatrok ēkas lentveida pamati no āra puses. Sēšanās, sienas, pamatu plaisu vai kādu deformāciju gadījumā atrakšanas darbu jāpārtrauc. Pamatu tranšejas atrakšanu izdara pa fragmentiem (apm. 3.2 m; dziļumā 250 mm zem pamata). Zem atraktā pamata fragmenta ieklāj un izlīdzina šķembu slāni.

Atbildot uz Valsts policijas pieprasījumā par informācijas sniegšanu un atbildot uz jautājumiem: kura persona kārtoja dokumentus būvvaldē par būvatļaujas termiņa pagarināšanu un celtniecības atsākšanu no 2017.gada novembra; vai no 2017.gada 27.jūlija līdz 2017.gada 8.decembrim darbojās būvatļauja; kura persona iesniedza nepieciešamos dokumentus būvvaldē par būvdarbu atsākšanu, kad un kas saņēma atsākšanas atzinumu; kurai no iesaistītajām personām bija pienākums informēt būvuzraugu (/pers. P/) par būvdarbu atsākšanu būvobjektā,/būvvalde/ būvvaldes vadītāja pienākumu izpildītājs /pers. AV/ atbildējis, ka: būvprojektā neveic atzīmi par iepazīšanos ar projektu, būvprojektā savu akceptu liek tās organizācijas kas ir izdevušas tehniskos noteikumus; Civiltiesiskās apdrošināšanas polisi /būvvalde/ būvvaldē iesniedza SIA/Nosaukums/ 2017.gada 10.novembrī; /būvvalde/ būvvaldē Civiltiesiskās apdrošināšanas polise tika iesniegta 2017.gada 10.novembrī, tātad līdz šim laikam būvatļauja nebija spēkā. /Būvvalde/ būvvaldē netika iesniegti dokumenti par būvdarbu atsākšanu. Par cik objekts ir III grupas būve tad būvdarbu kontroli veic Birojs, un 2017.gada 5.oktobrī Birojs ir sagatavojis atzinumu par objekta apsekošanu un būvdarbu atsākšanu (1.sēj. 154.lapa).

Lietai ir pievienots /draudze/ 2017.gada 10.novembra iesniegums /būvvalde/ būvvaldei būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanai, pievienojot derīgu civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polisi. Pievienota Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas polise ar pamata segumu Nr. /numurs/, derīga no 2017.gada 20.septembra. Apdrošinājuma ņēmējs – SIA "/Nosaukums/" (1.sēj. 141, 142.-143.lapa, arī 1.sēj. 146.-147.lapa).

Lietai ir pievienots /būvvalde/ būvvaldes 2017.gada 8.decembra pielikums Nr. 5 2016.gada 15.aprīļa būvatļaujai Nr. /numurs/ (Nr./numurs/), kur norādīts, ka būvatļauja pagarināta līdz 2018.gada 19.septembrim (1.sēj. 140.lapa).

Lieciniece/pers. B0/ tiesā paskaidroja, ka būvatļaujā ir divas lielas sadaļas – par projektēšanas nosacījumu prasībām un būvdarbu nosacījuma prasībām. Kamēr šīs prasības netiek izpildītas un atzīmes būvvaldē netiek saņemtas, tikmēr būvdarbus uzsākt nedrīkst. Šajā gadījumā šī ir 3.grupas būve uz būvvaldi attiecas process līdz būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildei. Pēc tam pārraudzību pārņem Birojs un uzrauga procesu būvinspektori.

Būvatļauja baznīcas pārbūvei tika izdota 2016.gada 15.aprīlī. Būvniecības likuma 1.panta 1.punktam būvatļauja ir administratīvs akts, atbilstoši Administratīvā procesa likumam administratīvais akts beidzās ar jaunu administratīvo aktu vai tā atcelšanu, vai ēkas nodošanu ekspluatācijā. Normatīvie akti nosaka maksimālo būvatļaujas derīguma termiņu, kas šajā gadījumā ir 8 gadi. Termiņu pagarina, ja turpina būvniecību pēc šiem 8 gadiem. Pagarina būvdarbu veikšanas termiņu. Šajā gadījumā būvatļauja bija derīga, tā nebija atcelta un būve nebija pieņemta ekspluatācijā.

Lietā iesniegtās izziņās dati ir ņemti no Būvniecības informācijas sistēmas, kas sāka strādāt tikai no 2016.gada, un ir ļoti daudz nesakritību. Tajā laikā bija statuss - būvatļaujas derīguma termiņš, kas bija jānorāda ar civiltiesiskās apdrošināšanas polisi. Ir jāvadās pēc normatīvo aktu prasībām nevis pēc Būvniecības informācijas sistēmas. Ja būvatļauja ir spēkā, tāpat jāievēro daudz citu prasību un noteikumu.

Polises esamību kontrolē tikai būvniecības procesa sākumā, izpildot atzīmi par būvdarbu uzsākšanu. Visā procesa laikā visām iesaistītām personām ir jābūt polisei. Polisi var iesniegt caur Būvniecības informācijas sistēmu vai būvvaldē. Ja polise ir, bet nav iesniegta būvvaldē tas nedod pamatu uzskatīt, ka ir patvaļīga būvniecība.

Par patvaļīgu būvniecību tiek uzskatīta būvniecība bez būvatļaujas, rupji būvniecības procesa pārkāpumi. Patvaļīga būvniecība ir arī atkāpes no būvprojekta, kuras rezultātā inspektors aptur būvdarbus un liek sakārtot lietas. Ja ir rupji projekta pārkāpumi atbildīgs ir būvdarbu vadītājs un būvuzraugs, atbildība viņiem ir līdzīga. Atbildīgs ir arī autoruzraugs, bet viņš atbild par atbildību būvprojektam. Būvdarbu vadītāja pienākums organizēt darbus tā, lai tiktu veikti saskaņā ar būvprojektu. Būvuzraudzība seko līdzi būvnieku darbam, lai tie būtu atbilstoši projektam.

No liecinieka /pers. AC/ liecībām izriet, ka viņš ir SIA "/Nosaukums/" valdes loceklis un uzņēmums veica pāļu izbūvi /baznīca/. Tālāk darbus turpināja cits uzņēmums.

No Latvijas būvinženieru savienības Būvniecības speciālistu institūcijas 2018.gada 23.decembra lēmuma Nr. /numurs/ izriet, ka saskaņā ar Latvijas Būvinženieru savienības Būvniecības speciālistu sertifikācijas institūcijas (LBS BSSI) 2014.gada 30.septembra lēmumu Nr./numurs/ būvspeciālistam /pers. B/, pamatojoties uz Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumiem Nr.383 „Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu" (spēkā līdz 30.09.2014.), izsniegts būvprakses sertifikāts Nr./numurs/ Ēku būvdarbu vadīšana ar derīguma termiņu līdz 2019.gada 30.septembrim. Būvniecības reģistrā norādīts, ka sertifikāts Nr. /numurs/ derīgs līdz 2018.gada 22.decembrim. Joma – ēku būvdarbu vadīšana un būvuzraudzība (3.sēj. 149.-151., 220.lapa). Sertifikāts apturēts 2018.gada 23.decembrī (4.sēj. 230.lapa).

No 2012.gada 29.maija līguma Nr. /numurs/, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums/" un /pers. B/, izriet, ka darbinieks pieņemts būvdarbu vadītāja amatā. Saskaņā ar šā līguma 4.1.punktu darbinieks saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir atbildīgs par šā līguma noteikumu pārkāpšanu, kā arī par zaudējumu nodarīšanu darba devējam (3.sēj. 155.-157.lapa).

Viņa amata aprakstā norādīts, ka viņš atbild par būvdarbu norisi; būvobjektā vada būvdarbus; organizē būvobjektā strādājošos speciālistus; izvērtē sadarbības priekšlikumus; plāno būvprojekta realizāciju: iepazīstas ar projekta dokumentāciju, apskata, kāds paredzamais būvprojekts izskatās dabā, izstrādā darbu veikšanas secības plānu, apsver veiksmīgākos tehnoloģiskos risinājumus; u.c. (3.sēj. 158.lapa).

Rīkojums Nr./numurs/, ar kuru SIA "/Nosaukums/" par atbildīgo būvdarbu vadītāju objektā "/objekts/" nozīmē sertificētu būvinženieri /pers. B/, sastādīts 2016.gada 10.novembrī (1.sēj. 122.lapa).

Darbu veikšanas projektā, kuru izstrādājis /pers. B/ 2017.gada 8.septembrī (2.sēj. 22.-27.lapa), norādīti būvniecības procesu izpildes paņēmieni un tehnoloģijas secība. Tas ir: injekcijas mikropāļu izbūves darbi pa ēkas ārējo pamato perimetru; iebūvēto pāļu galu un pamatu iecirkņu atrakšana; atrakto pamatu iecirkņu šķembu pamatojuma sagatavošana, stiegrojuma karkasu uzstādīšana, enkurošana esošā pamatu siena; veidņu uzstādīšana sabetonējuma joslai; pāļu galu un pamatu sabetonēšana; ārējo betona, tērauda kāpņu konstrukcijas montāža; ēkas garensienu sastiprināšana uzstādot

apaļstieņu savilci; mūra iekšsienu un ārsienu sastiprināšana. tērauda enkurstieņu montāža; plaisu un ķieģeļu mūra remonts, sasaistošā stiegrojuma uzstādīšana, plaisu aizdare.

Sadaļā 1.3.3. "Pamatu ierīkošana" norādīts, ka pamatu atrakšanu veic ar riteņu tipa ekskavatoru. Injekcijas pāļu galu un esošo pamatu būvbedres vidējais dziļums ir 1,20-1,70 m. Izurbto pāļu galus, zem pamata cokola līmeņa daļas, paredzēts enkurot ar esošajiem betona pamatiem ieurbjot enkurstiegras, pēc nepieciešamības urbumos iepildot enkurķīmijas masu un ievietojot enkurstiegrojumu, veidojot jaunu pāļu galu stiegrotu pamatu sasaistošu apbetonējumu no betona C25/30. Atraktās pamatu būvbedres pamatnes planēšanai, piegādā un iestrādā atbilstošas frakcijas šķembas, tās izlīdzinot un blietējot pa kārtam ar vibroblieti. Šķembas tiek piegādātas ar kravas automašīnu – pašizgāzēju.

Sadaļā 1.3.4. "Pamatu sienas, pāļu galu sabetonēšana" norādīts, ka pamatu veidņus izgatavo no plātņu materiāliem. Pēc stiegrojuma montāžas, tiek iestrādāts betons C25/30 ar rokas dziļumvibratoriem. Betonēšanas procesā, betons būvlaukumā tiek piegādāts ar autotransporta mikseri 7 m^3. Pie veidņiem tas tiek padots ar betona sūkni un iestrādāts ar rokas dziļumvibratoriem.

Sadaļā 1.4. "Būvmašīnu, tehnoloģiskais un montāžas aprīkojums būvlaukumā" kā tehnikas veids norādīts riteņu frontālais iekrāvējs – ekskavators CASE695.

Sadaļā 1.6.norādīts, ka par atbildīgo personu būvobjektā nozīmēts /pers. B/.

Vispārīgo būvnoteikumu 130.punkts noteic, ka, ja mainās būvdarbu veicējs, būvdarbu vadītājs, būvuzraugs vai autoruzraugs, būvniecības ierosinātājs iesniedz iesniegumu par izmaiņām būvatļaujā.

Atzīmes par to, ka uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi būtu nozīmēts cits būvuzraugs, Būvatļaujā nav.

Arī Būvdarbu vadītāja dalītā laika uzskaites tabulā norādīts, ka /adrese/ (/Pilsēta/, /baznīca/) darbu 2017.gada 8.novembrī no plkst. 14.00 līdz 15.00, 2017.gada 9.novembrī no plkst. 8.00 līdz 12.00 veica /pers. B/ (3.sēj. 159.lapa).

Lietas materiālos atrodas /pers. T/, /pers. B/ un /pers. S/ lietoto telefonu numuru sarunu izdrukas (3.sēj. 119.-125., 126.-129., 130.-141.lapa).

Izpētot norādītās telefonsarunu izdrukas tika konstatēts, ka 2017.gada 8.novembrī plkst.9.18 /pers. T/ uz viņa mobilo telefonu piezvanīja /pers. B/ no viņa lietošanā esošā mobilā tālruņa. Saruna ilga līdz plkst.9.22. Pēc tam, plkst.9.36 /pers. T/ ir zvanījis uz SIA "/Nosaukums S/", t.i. uzņēmumu, kas nodrošināja ekskavatoru priekš rakšanas darbiem.

Tiesā cietušā /draudze/ pārstāvis /pers. T/ paskaidroja, ka 2013.gadā augustā viņš tika nozīmēts par /draudze/ prāvestu. Viņam tika uzticētas rūpes par dievnamu, jo bija nedrošs stāvoklis, bija jāveic apsekošana, lai šo stāvokli likvidētu. 2015.gadā maijā SIA "/Nosaukums/" ar būvekspertu /pers. BE/ veica apsekošana un tika izdots atzinums. Saskaņā ar šo atzinumu tika nolemts veikt dievnama pamatu stiprināšanas darbus. 2016.gada 15.aprīlī /būvvalde/ izsniedza projektēšanas un būvdarbu uzsākšanas nosacījumus. 2016.gada 6.jūnijā tika izstrādāts būvprojekts, kuru veica būvinženieris /pers. R/, un 14.jūnijā viņš saņēma būvatļauju Nr./numurs/ Nr./numurs/. Tās 4.lapaspusē 13.pantā 1.apakšpunktā ir ieraksts, ka būvdarbi veicami līdz 2024.gada 30.septembrim. 2016.gada 30.septembrī būvatļaujas 4. un 5. lapā bija būvvaldes atzīme un lēmums atļauts veikt būvdarbus. Būvatļauja nekad netika atcelta un anulēta, arī līdz 2017.gada 8., 9.novembrim. Pielikums Nr.1 būvatļaujai 2016.gada 30.septembra Nr./numurs/ piefiksēja būvniecības dalībniekus, kuri veica arī pāļu ierīkošanu apkārt dievanamam pa perimetru. 2016.gada 12.septembrī tika noslēgts līgums Nr./numurs/ ar SIA "/Nosaukums/", par pāļu ierīkošanu. 2016.gada 20.septembrī tika noslēgts līgums autoruzraudzības līgums Nr./numurs/ ar SIA "/Nosaukums/" par autoruzraudzību, autoruzraugs bija arhitekts /pers. R/. 2016.gada 21.septembrī tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par būvuzraudzību ar SIA "/Nosaukums/", būvuzraugs /pers. P/. 2016.gada 7.novembrī tika noslēgts līgums Nr./numurs/ ar SIA "/Nosaukums/" par /baznīca/ konstrukciju, pastiprināšanu, pārbūves darbiem. Paredzēto darbu sākums bija 2016.gada 11.novembrī. 2016.gada 22.novembrī bija būvvaldes pielikums Nr.2 ar Nr./numurs/ par SIA "/Nosaukums/" būvniekiem ar būvdarbu vadītāju /pers. B/. 2016.gada decembra beigās bija papildus vienošanās ar SIA "/Nosaukums/" 2016.gada 7.novembra līgumam Nr./numurs/ par būvdarbu turpinājumu. Darbi turpinājās 2017.gadā līdz 19.aprīlim, kad tie tika pārtraukti.

2017.gada 10.jūlijā objektā bija jau pirmā Biroja kontrole, par ko tika izsniegts 2017.gada 18.augusta atzinums, kas apturēja būvdarbus nesakārtotās dokumentācijas dēļ no būvnieku puses. Kontrole bija 29.septembrī. 2017.gada 5.oktobra atzinumā bija atļauja būvdarbus atsākt. Atzinumā par būvatļaujas nederīgumu netika atzīmēts.

16.oktobrī būvuzraugs /pers. P/ caur SIA "/Nosaukums/" vadību brīdināja, ka tiks noņemts, ja nebūs darbs. 2017.gada 16.oktobrī tika parakstīta vienošanās, ka ar 2017.gada 10.oktobri līgumus ar SIA "/Nosaukums/" pārtraucams. Bija mutiska noruna ar firmas vadību un būvuzraugu /pers. P/, ja tomēr tuvākā laikā būvdarbus atsāks, līgumu, lai pabeigtu kreisās sienas pamatu stiprināšanu, varēs pagarināt.

Kad 2017.gadā atļāva atsākt būvdarbus, par būvatļaujas saņemšanu telefoniski informēja būvniekus, /pers. S/ un /pers. B/ un būvuzraugu. Viņi visu laiku būvdarbus atlika, jo bija jāpabeidz iepriekšējie objekti. 8.novembrī pateica, ka uzsāks būvdarbus. Tas bija negaidīti un viņš nepaspēja savlaicīgi brīdināt būvuzraugu.

2017.gada 8.novembrī plkst.9.18 viņš saņēmis zvanu no /pers. B/, ka viņi ar strādniekiem brauc uz būvobjektu un prasīja, lai sagādā traktoru.

Plkst.9.36 viņš zvanīja SIA "/Nosaukums S/" dispečerei un lūdza traktoru. /pers. BG/ bija slims. Bija jāsazinās ar viņa dēlu /pers. BH/, kurš aizvieto tēvu slimības laikā. /pers. BH/ ar dispečera starpniecību nozīmēja traktoru JCB3CW un vadītāju /pers. BI/ – /pers. BJ/ dēlu. /pers. BI/ ar traktoru atbrauca ap plkst.14.00. Kamēr /pers. B/ brauca, deva komandu, lai pamazām sāk atrakt. Rakt sāka kreisajā pusē no galējā ziemeļu puses stūra. Paspēja atrakt aptuveni 2 m.

Plkst.14.20 ieradās /pers. B/ ar strādnieku /vārds/ zilā džemperī un /pers. S/ – SIA "/Nosaukums/" direktoru. Traktoru /pers. B/ akceptēja. Pamati tika atrakti visā garumā, kam cietušais iebildis. /pers. B/ pārliecinājis, ka tā būs lētāk un ātrāk. Strīdējās, teica, ka visā garumā nedrīkst, jo ir bīstami, var iebrukt. Saprata, kad grib zem pamatiem izrakt grunti, ko var izdarīt tikai ar lāpstu. Padomāja, ka /pers. B/ zina labāk un padevās. Šo konfliktu ar /pers. B/ redzēja un dzirdēja arī saimniecības daļas vadītāja /pers. BK/.

Darbi turpinājās līdz plkst.16.00. /pers. B/ vadībā, tika atrakti pamati – darba tranšeja, bet ne zem pamatiem. 8.novembrī zeme zem pamatiem nebija rakta. Aptuveni garums no atlikušajiem 16 m, kas ir līdz stūrim, bija 4 m. Stūris palika neatrakts, jo traktors tur nevarēja izgrozīties. Darba vadītājs /pers. B/ ar strādnieku devās prom, bet viņam deva norādījums, lai izrok arī fasādē tranšeju, jo nezināja vai nākamajā dienā iedos traktoru. Tas notika bez /pers. B/ klātbūtnes. Ap plkst. 16.30-17.00 traktorists /pers. BI/ devās prom, atstājot neatraktu stūra daļu. Priekšā aptuveni līdz 3 m netika atrakti. Fasādei un kreisās puses dienvidu stūris netika atrakts. Nevarēja pabeigt darbus.

/pers. S/ 8.novembrī bija objektā. Prasīja līgumu, viņš teica, ka parakstīs 9.novembrī.

2017.gada 9.novembrī darbi tika uzsākti bez cietušā klātbūtnes. 9.novembrī /pers. B/ atveda divus strādniekus /vārds/ un /vārds/. Viņš saņēma zvanu no /pers. B/, ka atkal vajag traktoru, jo strādnieki negrib ar rokām atrakt stūra daļu. No SIA "/Nosaukums S/" nedabūja to pašu ekskavatoru, tika iedots cits – lielāks. Vadītājs – /vārds/. Viņš atbrauca ne agrāk kā plkst.11.00, viņu komandēja strādnieki /vārds/ – zilā džemperī un /vārds/. Būvdarbu vadītāja uz vietas nebija. 9.novembrī, kad pats klāt nebija, tika izņemta grunts zem pamatiem no dziļurbuma vietas un uz priekšu, un arī fasādes daļā. 9.novembrī bija prasības atvest šķembas. Tās atveda un izbēra ārpus dievnama. Kad bija atnācis, puse kravas jau bija iebērta tranšejā pie dziļurbuma. Daļēji – vairāku metru garumā, šķembas bija iestrādātas zem pamatiem.

Parakstīt līgumu atbrauca /pers. S/ un arhitekts /pers. R/. /pers. T/ izteica pretenzijas un šaubas, jo ar traktoru paplašina tranšeju un traktoram bija

lielāks kauss. Iepriekšējām kausam platums bija 80 cm, šim 1,20 m, un strādnieki lika tranšeju paplašināt. Strīdējās ar /pers. S/ un arhitektu /pers. R/, vai drīkstēja atrakt visā garumā un zem pamatiem izņemt grunti, viņi atbildēja nezin. Uzdeva /pers. R/ jautājumu, vai tiešām nav riska, kad pamati iebruks, atbilde bija ar žestu, ka nezina.

Kopā ar /pers. S/ aizgājis uz draudzes māju parakstīt līgumu, kopš tā brīža notiekošo neredzēja. Parakstīja ar 7.novembri datētu līgumu, ka būvdarbu sākums bija 2017.gada 8.novembris. Saņēma lokālo tāmi, kur bija iespēja iemaksāt avansu, laikam 6134 *euro*. Sāka mēģināt veikt samaksu, bet dienas limits tika pārsniegts, AS "SEB banka" neatļāva maksājumu veikt. Domāja rēķina summu sadalīt pa daļām. Kad gribēja nospiest "enter", dzirdēja briesmīgu krakšķi. Pēc pus minūtes atskrēja /vārds/ un pavēstīja, kad iebruka dievnama pamati un viņi abi tajā brīdi atradās tranšejā. Skrēja uz notika vietu. Bija trīs milzīgas plaisas. Tas viss notika plkst.16.20.

/pers. BK/ atradās dievnamā, dzirdēja sienu plaisāšanu, viņa pirmā redzēja kas notika. Zvanīja /pers. B/, būvuzraugam /pers. P/.

/pers. T/ paskaidro, ka vienmēr fotografēja būvdarbu norisi un filmē, lai paliek dievnama vēsturē. 9.novembrī pēc avārijas veica pirmos uzņēmumus. Atbrauca /pers. B/ un teica, ka vajag traktoru, lai aizbērtu pamatus, lai sienas nenogrūst. Traktors uz avārijas brīdi objektā neatradās. Zvanīja /pers. BH/, lai prasītu traktoru, viņš nedeva, lai nebūtu risks. Atbrauca /pers. BH/ brālēns, ar vēl vienu cilvēku, izdzina no tranšejas abus strādniekus, lika norobežot teritoriju, izsauca pašvaldības policiju. Pašvaldības policija apsekoja notikuma vietu, deva pavēli norobežot vietu. Atbrauca /pers. S/, palīdzēja veikt norobežojumu.

Vakarā atbrauca /pers. P/, konstatēja notikušo, veica fotofiksācijas.

10.novembrī uz kopējo sapulci bija izsaukt visi būvniecības dalībnieki. Bija /pers. S/, /pers. B/, /pers. R/, /pers. AC/, /pers. P/, pats /pers. BH/, /pers. AV/. /pers. R/ to, ka viņš tajā dienā bija tur, noliedza. Diskusijas bija asas.

/pers. T/ norāda, ka bija atnācis ar mapi, kur bija līgums, rēķins, tāme, būvprojekts, u.c. dokumenti. Mapi bija nolicis galda vidū, viņam pazvanīts un viņš un /pers. P/ izgājuši. Kad atgriezušies, sapulce bija beigusies. Paņemot mapi, konstatēja, ka nav dokumentu – līgums, tāme, rēķins. Prasīja /pers. BK/, viņa nezināja. Aizdomās turēja /pers. S/, zvanīja viņam prasīja kur ir līgums, viņam bijis tikai viņa paša eksemplārs. Pieprasīja, lai atved viņa eksemplāru, viņš atteicās. Līgumu vakarā atveda /pers. B/, un tur bija mainīts būvdarbu sākuma datums uz 10.novembri un tikai /pers. S/ paraksts. Paša paraksts tikai uz pēdējās trešās lapas. Avansa rēķinam oriģinālais bija 9.datums, uzrādīja ar 13.novembri.

No liecinieces /pers. BK/ tiesas sēdē sniegtajām izriet, ka 2017.gada 8. un 9.novembrī viņa atradās /baznīca/. Pirmajā dienā bija viens strādnieks, kurš regulēja traktoru, un darba vadītājs un darbi ilga no plkst. 14.00 līdz 16.00. Dzirdēja, ka /pers. T/ sarunājās ar darba vadītāju /pers. B/ – strīdējās, jo bija atrakta tranšeja, teica, ka vajag rakt ar rokām. Darba vadītājs atbildēja: "Kurš raks ar rokām? Nekas baznīcai nenotiks, baznīca stāv uz pāļiem." 9.novembrī zem pamatiem ar lāpstām raka divi strādnieki. Bija liels troksnis un sāka plaisāt siena. Redzēja strīdu, starp firmas vadītāju /pers. S/ un arhitektu, ka vajag pa gabaliem atrakt zem pamatiem. /pers. T/ meklēja pazudušos dokumentus.

No liecinieka /pers. BL/ tiesas sēdē sniegtajām un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta pamata nolasītajām liecībām (3.sēj. 68.-69.lapa) izriet, ka viņš ir SIA "/Nosaukums S/" īpašnieks un vienīgais valdes loceklis. Starp viņu un prāvestu /pers. T/ viņam esot izveidojušās labas un draudīgas attiecības, jo ir draudzes loceklis un iet uz baznīcu. 2016.gadā pēc /pers. T/ lūguma palīdzējis veikt baznīcas pamatu atrakšanu, jo bija ieplānoti baznīcas pamatu stiprināšanas darbi. Atrakšana veikta ar uzņēmuma ekskavatoru. 2017.gada rudenī ar tādu pašu lūgumu atkal pie viņa vērsies /pers. T/. /pers. T/ pazvanījis, teicis, ka baznīcai vajagot traktoru, un viņš palīdzējis. Pašam bijusi darba nespēja, viņu aizvietojis dēls /vārds/. No dēla uzzinājis, ka 2017.gada 8.novembrī pamatu atrakšanu veicis dēls /pers. BI/ ar ekskavatoru JCB 3CW, valsts Nr./reģistrācijas numurs/ LT, 2017.gada 9.novembrī – /pers. BM/ ar ekskavatoru *Kamacu* PW170, valsts Nr. /reģistrācijas numurs/ LL. Abi ekskavatori ir dzeltenā krāsā. Pats pie baznīcas bijis nākamajā dienā. Redzējis, ka gar visu baznīcas kreiso sienu bija izrakta tranšeja (vidusdaļā sabērtas šķembas) un visā tranšejas garumā zem pamatiem izrakta grunts. Zem pamatiem tukšs bijis aptuveni 30 cm un to var izdarīt tikai ar lāpstu, jo ar traktoru zem pamatiem izrakt nevar.

No liecinieka /pers. BO/ tiesas sēdē sniegtajām un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta pamata nolasītajām liecībām (3.sēj.70.-71., 72.-73., 227.lapa) izriet, ka viņš 2017.gada 8.novembrī pēc brāļa lūguma ar tēva uzņēmuma ekskavatoru JCB 3CW, valsts Nr./reģistrācijas numurs/ LT palīdzēja /draudze/ prāvestam /pers. T/. Bijis nepieciešams veikt pamatu atrakšanas darbus gar baznīcas sienu. Norīkoja SIA "/Nosaukums S/" dispečere. Pie baznīcas ieradies ap plkst.14.00. Viņu sagaidīja /pers. T/, kurš viņu ieraugot zvanīja, kā saprata celtniekiem un teica, ka ir ieradusies tehnika priekš rakšanas darbiem un jautāja, kad viņi ieradīsies. Pēc tam telefonsaruna beidzās un prāvests pateica, ka celtnieki drīz būs, bet viņš varot sākt rakt tranšeju. Devies uz ekskavatoru un uzbraucis ar to kalnā pie baznīcas. Tur /pers. T/ viņam parādījis, ka vajag sākt rakt tranšeju gar baznīcas kreiso pusi, sākot no tālākā stūra. Sapratis, ka tā viņam bija teikuši celtnieki, ka /pers. T/ viņam tikai nodeva viņu rekomendācijas. Uzsācis darbus, izracis aptuveni 2 m garu un aptuveni 0,7 m dziļu tranšeju. Aptuveni pēc 15 minūtēm pie baznīcas piebraukuši celtnieki - divi cilvēki. Viens no tiek bija strādnieks, kas bija ģērbies zilās darba drēbēs, bet otrs, kā vēlāk pateicis /pers. T/, bija darbu vadītājs. Viņš bija ģērbies brūnā ādas jakā un tumšās biksēs, bet tās nebija darba drēbes. Kad viņi ieradās, apturējis darbus, lai celtnieki paskatās vai viss ir pareizi izdarīts. Darbu vadītājs apskatījies, novērtējis, ka viss ir kārtībā, un devis rīkojumu turpināt rakt tranšeju. Tikai ieteicis, lai piebraucot maksimāli tuvu baznīcas sienai, lai strādniekam ar lāpstu būtu mazāk jāattīra pamati no grunts, ko nevar izsmelt ar ekskavatora kausu. Darījis kā viņam teica. Vēl nejauši ar ekskavatoru aizķēris baznīcas loga palodzi, nedaudz to uzlokot uz augšu. Viņa darbības vadījis gan strādnieks, gan darbu vadītājs. Darbu vadītājs vērojis notiekošo, devis rīkojumus strādniekam un ar žestiem norādīja lieciniekam ko darīt. Ar vārdiem to pateikt nevarot, jo kad ekskavators darbojas, ir liels troksnis un neko nevar dzirdēt. Darbu vadītājs rādijs, kad vajadzēja rakt dziļāk, kad izlīdzināt tranšejas dibenu, kur izbērt izrakto grunti. Prāvests /pers. T/ viņam nekādus norādījumus nedeva, viņš stāvēja un vēroja notiekošo, runāja ar darbu vadītāju. Vienu brīdi prāvests fotografēja kā viņi strādā. Kā sapratis, vienu brīdi viņi par kaut ko strīdējās, jo ļoti emocionāli žestikulēja, bet neko nav dzirdējis, jo bijis liels troksnis. Darbu vadītājs notikuma vietā uzkavējies, aptuveni, pusotru stundu, tad devies prom. Visu laiku, kamēr viņš atradās notikuma vietā, viņš aktīvi piedalījās darbos, dodot norādījumus. Klātesot darbu vadītājam, tika izrakta tranšeja gar baznīcas kreisās puses sienu, aptuveni, 10 m garumā. Pēc viņa aizbraukšanas strādnieks palika un viņi turpināja strādāt, aptuveni, līdz plkst.17.00. Strādnieks visu laiku ar lāpstu atraka grunti, kas bija palikusi pie pamatiem, kuru nevar izsmelt ar ekskavatora kausu. Viņš strādāja līdz, aptuveni, plkst.16.00, tad devās prom. Liecinieks bija paguvis izrakt tranšeju, aptuveni, līdz baznīcas sienas vidum. Pēc strādnieka aiziešanas apturējis darbus, un tad /pers. T/ viņam pateicis, ka celtnieki viņam teikuši, ka šodien vajag izrakt tranšeju pie baznīcas priekšējās-frontālās sienas. Pārvietoju ekskavatoru uz baznīcas priekšpusi, izracis tranšeju gar visu baznīcas priekšējo sienu, t.i., aptuveni, 3 -3,5 m, jo siena nav liela. Tranšeja bija, aptuveni, 0,7 m dziļa. Pabeidzis darbu un devies prom. Viņam nebija zināms, ka izrakstās tranšejas garums nedrīkst pārsniegt 3,20 m. Viņa izraktā tranšeja pie /baznīca/ sākās no baznīcas kreisā sāna sienas tālākajā stūrī esošā metāla vāka, blakus sānu durvīm uz baznīcu. 2017.gada 8.novembrī sācis rakt no šī metāla vāka un aizracis tranšeju līdz kreisās sānu sienas otrajam logam, skaitot no baznīcas frontālās sienas. Izraka tranšeju 9,34 metrus. Darbu vadītāja klātbūtnē izracis vismaz līdz otrajai notekcaurulei, tas nozīmē, ka darbu vadītāja tiešā klātbūtnē izracis ne mazāk kā 5,05 m, jo sienas garums no otrās notekcaurules līdz frontālās sienas stūrim ir norādīts 10,52 m. To, ka ir izrakti 9,34 m gara tranšeja, darbu vadītājam bija jāredz otrajā dienā ierodoties objektā /baznīca/.

Tāpat liecinieks norāda, ka bijuši divi strādnieki, ka viens aizbraucis kopā ar darbu vadītāju.

Uzrādot lieciniekam fotogrāfijas, kuras izmeklēšanai iesniedzis /pers. T/, viņš paskaidroja, ka pirmajās divās bildēs (Nr.2561 un 2563) ir redzams strādnieks, kurš atrodas tranšejā pretim dzeltenam ekskavatoram. Tas ir ekskavators, kuru vadījis liecinieks. Uzņēmumā Nr.2563 ir redzama deformēta

loga palodze, kuru sabojājis, piebraucot ar ekskavatoru pārāk tuvu baznīcas sienai. Bildē Nr.2565 redzams strādnieks, kas atrodas tranšejā, un ar muguru pret objektīvu stāv darbu vadītājs, fonā var redzēt liecinieku ekskavatora kabīnē. Bildēs Nr.2568, Nr.2569 un Nr.2570 ir tikai darbu vadītājs un liecinieks ekskavatora kabīnē.

No liecinieka /pers. BM/, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 3.punkta pamata nolasītajām liecībām (3.sēj. 74.-76., 77.-79., 228.lapa) izriet, ka 2017.gada rudenī viņš strādāja SIA "/Nosaukums S/" par ekskavatora vadītāju. 2017.gada 9.novembrī saņēma darba uzdevumu doties uz /baznīca/, lai veiktu pamatu atrakšanas darbus. Objektā ar ekskavatoru "Kamacu" ieradās ap pusdienlaiku. Viņu sagaidīja /pers. T/ un parādīja kā uzbraukt kalnā pie baznīcas. Kad bija ticis kalnā, ieraudzīja, ka gar baznīcas kreisās puses sienu, no tālākā stūra, virzienā uz centru ir izrakta tranšeja mazāk par pusi no sienas garuma. No kabīnes laukā nekāpa un tāpēc nevar aprakstīt kāda izskatījās tranšeja. Tā bija, aptuveni, 1-1,2 m plata un, apmēram, 1 m dziļa. Tāpat tāda pati bija izrakta tranšeja pie baznīcas priekšējās frontālās sienas. Pie baznīcas bija arī strādnieki, ja pareizi atceras trīs cilvēki – divi darba drēbēs un viens ikdienas drēbēs. Kā pēc tam izrādījās, darba drēbēs ģērbušies divi būvstrādnieki, bet ikdienas drēbēs bija viņu vecākais vai priekšnieks. Viens no viņiem, bet neatceras kurš, deva rīkojumu uzsākt darbu un turpināt rakt tranšeju. Uzsāka rakt pie baznīcas priekšējās sienas stūra, kur jau bija atrakti pamati un turpināja veidot tranšeju gar baznīcas kreiso sienu līdz vietai, kur jau bija izrakta tranšeja. Darbības vadīja abi strādnieki, reizēm viens, reizēm otrs. Viņi rādīja, kad rakt, kad novērst kausu uz otru pusi, lai viņi varētu ar lāpstām izstumt grunti, ko nevar izņemt ar ekskavatora kausu, un kad atkal atsākt rakt. Izraka tranšeju visā baznīcas kreisās sienas posmā, tur kur tā nebija izrakta. Strādāja, aptuveni, 3-4 stundas Strādnieki visās kreisās puses sienas garumā ar lāpstām raka grunti zem baznīcas pamatiem. Zem pamatiem tika parakts, aptuveni, 20 cm.

Kad viss bija izrakts, savu iespēju robežās, cik ekskavators var sasniegt, palīdzēja bērt tranšejā akmens šķembas. Grāba no kaudzes, tad ar kausu turēja virs tranšejas. Strādnieki ar lāpstām tās grāba no kausa un atlikušās šķembas izsijāja pa tranšeju.

Kamēr strādāja pie baznīcas, bija arī /pers. T/. Viņš darbā nejaucās, nekādus rīkojumus nedeva.

Fotoattēlos Nr.2622 un Nr.2623, kas uzņemti 2017.gada 9.novembrī ir redzami trīs cilvēki un tie ir tie paši, par kuriem sniedza liecības. Vīrietis, kas bija ģērbies ikdienas drēbēs un fotoattēlos redzams ar brūnu virsjaku mugurā, kādu laiku atradās pie baznīcas, vēroja, kā notiek darbi un tad aizbrauca prom. Viņš pēc kaut kāda laika atgriezās un atkal vēroja kā strādā. Ja nemaldās, viņš tā brauca prom un atgriezās vairākas reizes. Šis cilvēks nekādus rīkojumus nedeva, viņš tikai reizēm kaut ko pateica saviem strādniekiem. Norādījumus deva abi strādnieki, bet tie bija norādījumi par konkrēti veicamajiem darbiem, kad rakt, kad apturēt tehnikas darbību, cik dziļi rakt. Tas notika norādot ar žestiem. Nebija zināms, cik garu tranšeju drīkst rakt. Paļāvās uz strādniekiem, kurus uzraudzīja viņu priekšnieks, vai vadītājs, t.i. vīrietis brūnā virsjakā.

Kamēr strādāja objektā, atbrauca jauns vīrietis. Viņš atbrauca ar vieglo automašīnu, varētu būt apvidus automašīna "džips". Viņš atnāca, tad viens no strādniekiem deva rīkojumu darbu pārtraukt. Vīrietis, kurš atbrauca, rādīja vīrietim brūnajā jakā kaut kādus dokumentus. Viņi sarunājās, apmēram, 20 minūtes. Uz to laiku jau bija izrakta tranšeja, apmēram, divu trešdaļu garumā gar baznīcas kreisās puses sienu. Ar viņiem sarunājās arī viens no strādniekiem un, kad vīrietis ar apvidu automašīnu aizbrauca prom. Tas pats strādnieks deva žestu, ka var turpināt darbus. Vīrietis, kas atdeva dokumentus bija neliela auguma, tievs, vecums, apmēram, 35-40 gadi. Kā saprata, viņš bija no tā paša celtniecības uzņēmuma, jo gan strādnieki, gan trešais vīrietis bija labi pazīstami ar viņu.

2017.gada 8.novembrī /pers. BI/ bija atracis 3,72 m. Viņam bija tehniskas problēmas uzsākt rakšanu tieši no pašas priekšējās sienas (frontālās) stūra, tādēļ kādu pusmetru gar kreiso sienu atraka paši strādnieki ar lāpstām, bet pārējo turpināja viņš. Viņam sanāca rakt visu tranšeju no jauna, j?, laikam, bija nepieciešams pielabot pirmajā dienā rakto tranšeju. Otrajā dienā, tas ir, 2017.gada 9.novembri abu strādnieku klātbūtnē pabeidza pilnībā atrakt kreisās sienas daļu līdz metāla vākam.

No liecinieka /pers. P/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka bija noslēgts līgums starp SIA "/Nosaukums/" un pasūtītāju – /draudze/ un viņš tika norīkots par būvuzraugu. Tas bija 2016.gada nogalē. Darbi sākās ar pāļu iestrādi un šajā objektā bija 2 būvuzņēmēji. Viens būvuzņēmējs izbūvēja pāļus pa perimetru, gan slīpās, gan vertikālās. Nākamais darba etaps bija pamatu atrakšana. Bija jārok pa posmiem 2-3 m. Darbi iesākās no labās puses (skatoties no priekšpuse), un turpinājās līdz 2016.gada decembrim, tad pārtraukti laika apstākļu dēļ. Pēc tam darbu pārtraukšanai bija finansiāls iemesls. 2017.gada vasarā viņi bija izsaukti uz /Birojs/ un bija jāsakārto dokumenti, kas attiecās uz šo objektu. Nākamā reize, kad birojs apmeklēja šo objektu, bija 2017.gada 8.novembris. Viss bija sakārtots un darbus atļāva turpināt.

2017.gada oktobrī starp SIA "/Nosaukums/" un/draudze/ tika panākta vienošanās, ka ar 10.novembri pārtrauc sadarbību.

2017.gada 8.novembra pēcpusdienā piezvanīja pasūtītājs un informēja, ka darbi tiks turpināti. Nākamajā dienā – 9.novembrī, bija zvans no /pers. T/, ka ir notikusi objekta deformācija – nosēdusies viena siena. Bija zvans arī no SIA "/Nosaukums/" valdes locekļa /pers. S/. Izbraucot uz vietas, konstatēja, ka tur atrakta visa atlikusī daļa un neliels gabals no priekšpuses.

Būvdarbu žurnālā ieraksts par to, ka darbi bija atsākti nebija, jo par to netika paziņots. Paziņot par darbu atsākšanu vajadzēja būvdarbu veicējam.

Iepazinās ar būvekspertīzi, izlasīja secinājumus un piekrīt būveksperta viedoklim, ka šis gadījums nebūtu noticis, ja tiktu ievēroti norādījumi, kas bija būvprojektā. Bija kategoriski aizliegts rakt vaļā lielus apjomus pie pamatiem, jo tur arī bija plaisas, kas bija izveidojušās iepriekšējos gados. Darba veikšanai vajadzēja ievērot ļoti lielu piesardzību. Būvdarbu veicēja darba kvalitāte bija diezgan zema. Nedrīkstēja izmantot lielizmēra tehniku, iet runa par tehnikas jaudu. Vajadzētu rakt ar rokām, vai ierobežotā posmā, ja ir mazjaudīgāka tehnika. Nedrīkstēja izņemt zemi zem pamatiem visā garumā. Visas izmaiņas ir jāsaskaņo ar autoruzraugu un jāpaziņo būvuzraugam.

No liecinieka /pers. R/ tiesas sēdē sniegtajām izriet, ka viņš bija būvprojekta izstrādātājs un veica autoruzraudzību. Tobrīd strādāja SIA "/Nosaukums/". Pie baznīcas ieradās garām braucot, paskatīties, kas notiek, un redzēja, ka pamatu sienas daļa ir pilnībā atrakta. Tad bija 8.-9.novembris, diena, kad notika sagrūšanā, ap pusdienas laiku, aptuveni, 15 minūtes. Bija kopā ar /pers. S/. Darba vadītājs bija /pers. B/, bet viņu uz vietas nesatika. Sastapa /pers. T/. Iespējams, /pers. T/ deva norādes, vadīja darbus. Bija traktors – ekskavators, kurš turpināja rakt. Bija divi strādnieki –/vārds/ un /vārds/. Vai tie bija SIA "/Nosaukums/" darbinieki, nezina. Darbinieki bijuši tranšejā, kaut ko darbojās pie pamatu atrakšanas.

Liecinieks paskaidroja, ka rīkojumu atrasties objektā dod būvuzņēmējs. Būvuzņēmējs bija SIA "/Nosaukums/". Tehnika bija pieļaujama, bet būvprojekts neparedzēja visas sienas atrakšanu.

Norādīja, ka būvatļauja netiek pārtraukta, katru gadu tā tiekot aktualizēta, iesniedzot civiltiesisko apdrošināšanas polisi. Norāda, ka viņa ienākums ir pēc būvniecības dalībnieku ierosinājuma ierasties būvlaukumā, sniegt risinājumus, ja ir neskaidri. Būvdarbus neuzrauga, nav pienākums, skatās pēc būvprojekta atkāpes. Ja konstatē atkāpes no būvprojekta, jārisina ar iesaistītiem dalībniekiem. Izmaiņas tiek fiksētas autoruzraudzības žurnālā. Būvdarbus viņš neuzrauga.

/pers. T/ viņam jautāja, vai ir pareizi, kad tiek atrakti ēkas pamati, vai viņi drīkstēja rakt tik platu tranšeju, vai baznīcas nesabruks? Viņš atbildējis, ka /pers. T/ būvprojekta risinājumus zina, ka nav pareizi tā darīt. Bet apturēt būvdarbus nevar, ja tie juridiski nenotiek. Oficiāli nekas neliecināja, ka būvdarbi ir atsākti.

Norādīja, ka ja būvdarbu vadītājs nav uz vietas, darbi notiek pēc viņa rīkojuma. Trešās personas – pasūtītāja, rīkojumus darbinieki neklausa.

No liecinieka /pers. S/ tiesas sēdē sniegtajām liecībām izriet, ka viņš ir SIA "/Nosaukums/" vienīgais valdes loceklis. Uzņēmumā strādā darba vadītājs, projektētājs, pats, darbu aizsardzības speciālists un vairāki strādnieki. /pers. B/ bija darbu vadītājs.

Sadarbību ar baznīcu uzsāka 2016.gadā. Tika noslēgts līgums par pamatu pastiprināšanu. No 2016.gada strādāja divus mēnešus, pabeidza vienu

pusi un darbi tika pārtraukti.

6. vai 7.novembrī /pers. T/ zvanījis /pers. B/ par darbu atsākšanu. Objektā kopā ar /pers. A/ ieradās 8.novembra pēcpusdienā. Ierodoties objektā, tur notika darbi – bija izsaukts traktors – lieks ekskavators, bija daļēji atrakti pamati. Pamati 8. datumā no sienas bija atrakti aptuveni 2-2,5 m. Varbūt līdzi bija /pers. R/, bet neatceras. Tāpat norāda, ka /pers. R/ bija.

Viņam līdzi bija līguma projekts. Noslēdza ar /pers. T/ līgumu, sarunāja, ka otrā dienā atvedīs avansa rēķinu, jo visi būvdarbu žurnāli bija pie /pers. T/. Avansa rēķinu atveda 9.datumā. 9.datumā ieradās pēcpusdienā, viens pats. Būvdarbi līgumā bija paredzēti no 2017.gada 10.novembra.

8.novembrī darbinieki objektā nebija. 9.novembrī darbinieki objektā bija, bet viņiem nebija uzdevums tur neko darīt. Bija jāsakārto objekts, lai var uzsākt darbus, no iepriekšējiem gadiem jānovāc armatūra. /pers. B/ uz to brīdi bija darba vadītājs un bija klāt. Par to, ka atsāks būvdarbus, nevienam nepaziņoja.

Ekskavatora darbi līgumā nebija paredzēti un par to vienošanās nebija. Kur ekskavatoram jārok, rādīja /pers. T/. Ar ekskavatoru šādus darbus nevarēja veikt. Vajadzēja kā projektā – pa etapiem. Pirms tam tika atrakts pa 2-2,5 m un ar mazo traktoru. /pers. T/ bija katru dienu uz vietas un redzēja kā viss notiek, gribēja vēl pamācīt kā strādāt.

Par būvdarbu vadītāju /pers. B/ tika norīkots no 2016.gada. Pie līguma atvešanas 2017.gada novembrī viņš vēl nebija norīkots un uz 8., 9.novembri /pers. B/ rīkojuma nebija un uz to brīdi kā būvdarbu vadītājs viņš neskaitījās. Tāpat norāda, ka /pers. B/ kā darba vadītājs deva strādniekiem rīkojumu sakārtot objektu. /pers. BS/ un /pers. AU/ pildīja darba vadītāja uzdevumus, viņiem bija uzdevums sakārtot objektu un viņi darbojās kā uzņēmuma darbinieki. 8.novembri nevar uzskatīt par faktisko darbu uzsākšanu. Kurš norīkoja darbinieks atrakt tranšeju, nezina.

Par notiekošo 9.novembrī viņam, laikam, piezvanīja /pers. AU/, pēc tam /pers. T/. Attiecīgi pats zvanīja /pers. B/ un būvuzraugam /pers. P/. Tika sasaukta sapulce, notika izskaidrošanās, rakstīja paskaidrojumus.

Nekādu līgumu un rēķinu nav zadzis. /pers. T/ bija pazudis līgums un atveda viņam, tādu, kāds bija pašam. Līgumā neko nemainīja.

Uzrādot lieciniekam fotogrāfijas, viņš norāda, ka nezina, kurš 8.novembrī /pers. AT/ "iedzinis" tranšejā, to varēja izdarīt arī /pers. T/. /pers. AT/ ieradās, jo bija mērķis parādīt kas un kā jādara.

No liecinieka /pers. AT/ tiesas sēdē sniegtajām un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 2.punkta pamata nolasītajām liecībām (3.sēj. 89.-92., 93.-95.lapa) izriet, ka 2017.gada rudenī viņš strādāja par būvstrādnieku SIA "/Nosaukums/" . /pers. S/ birojā pateica, ka jāatsāk darbi/baznīca/. Cik saprata tas bija steidzami, jo prāvests ļoti gribēja ātri pabeigt baznīcas remontdarbus. Saskaņā ar /pers. S/ rīkojumu 8.novembrī ap plkst.13.00 viņu un /pers. AU/ uz darba objektu /baznīca/ aizveda darba vadītājs /pers. B/. Pa ceļam trijatā pārrunāja veicamos darbus, teica, ka objektā darbosies traktortehnika. Kad ieradās pie baznīcas, tur jau darbojās ekskavators – vadītājs raka tranšeju gar baznīcas kreisās puses sienu. Bija izraksta aptuveni trešā daļu no baznīcas sienas garuma. Tranšejas dziļums bija, aptuveni, paša augumā – 2 m, platums, aptuveni, 1,5 m – ekskavatora kausa platumā. Viņa un /pers. AU/ darba uzdevums bija attīrīt pamatus no smiltīm, tur, kur to nevar sasniegt ekskavatora kauss un nedaudz atrakt arī zem pamatiem, lai tur iestrādātu jaunu grunts kārtu.

Darbojās saskaņoti, deva rīkojumus ekskavatora vadītājam, kā arī viņš viņiem rādīja ko gatavojas darīt un kad bija jāpaiet malā, lai izsmeltu izrakstās smiltis. /pers. B/ dažas reizes brīdināja ekskavatora vadītāju, lai viņš uzmanīgi izgrābj smiltis pie baznīcas sienas, lai neskar sienu ar kausu. /pers. B/ uzkavējās kādu laiku, vēroja darbu un pēc tam aizbrauca pēc materiāliem, laikam pēc akmens šķembām. Vēl turpat kopā ar viņiem visu laiku bija /pers. T/. /pers. T/ vēroja notiekošos darbus un teica, lai uzmanās vietās, kur atradās baznīcas pāļi. Cik saprata, viņam bija zināmas šīs vietas un viņš vairāk sazinājās ar ekskavatora vadītāju. Pašiem viņš tikai teica, lai strādājam ātrāk, visu laiku steidzināja. Kā saprata, ekskavators bija iedots tikai uz šīm divām dienām. Darbus pabeidza ap plkst.17.00 – attīrīja baznīcas pamatus no smiltīm un izlīdzināja izraktās tranšejas dibenu. Cik atceras, pirmajā dienā bija izrakta tranšeja, kuras garums bija, apmēram, līdz kreisās puses vidum, t.i., puse no sienas garuma. Kad aizbrauca prom, ekskavatora vadītājs turpināja rakšanas darbus pie baznīcas frontālās sienas. No objekta aizveda /pers. B/, viņš atbrauca pakaļ un pie reizes apskatījās ko pa dienu ir izdarījuši.

Nākošajā dienā, 9.novembrī ap plkst.9.00, uz objektu viņus atveda /pers. B/. Ieraudzīja, ka pie baznīcas frontālās sienas bija izrakta tranšeja. Viņš un /pers. AU/ uzsāka attīrīt pamatus no smiltīm izraktajā tranšejā pie frontālās sienas. Pēc kāda laika atbrauca ekskavators, bet tas bija cits – lielāks un jaudīgāks nekā pirmajā dienā un to vadīja cits vadītājs. Tā kā tas bija lielāks ekskavators, pašiem bija jāpārvieto izraktās smiltis, lai ekskavatoram būtu vieta, kur darboties. Pēc tam ekskavators uzsāka padziļināt tranšejas dibenu, lai ar lāpstām varētu atrakt grunti zem baznīcas pamatiem.

Sākoties darbiem klāt bija darba vadītājs /pers. B/. Viņš objektā uzkavējās, apmēram, divas līdz trīs stundas un vēroja darbu. /pers. B/ tāpat deva rīkojumus, kur rakt, kur labāk attīrīt baznīcas pamatus, kā arī reizēm deva rīkojumus ekskavatora vadītājam, kad rakt, kad apstāties, lai neaizķertu ar kausu pašus. Bija atrakuši pamatus pie baznīcas priekšējās sienas un iestrādājuši tur jaunās smiltis. Tāpat bija izdarījuši arī gar baznīcas kreisās puses sienu, apmēram, 10 metru dziļumā. Tajā laikā ekskavators bija padziļinājis tranšeju līdz ūdens padeves vietai, un tālāk viņš vairs nevarēja rakt, jo nevarēja sasniegt ar kausu tik mazas platības. 9.novembrī, darbojoties lielajam ekskavatoram varēja just, ka pašu tuvumā vibrē zeme, jo ekskavators bija liels un smags. Ap plkst.15.00, varbūt nedaudz ātrāk, ekskavators darbu pabeidza un devās prom. Viņš un /pers. AU/ turpināja strādāt – atrakt pamatus un iestrādāt atraktajās vietās smiltis. Kad ar lāpstām raka bedri pie ūdens padeves vietas, atskanēja stipri krakšķi un nosēdās baznīcas siena. Pa sienu vertikāli izveidojās plaisas. Izkāpa no bedres un ziņoja par notikušo /pers. T/. Viņš atskrēja paskatīties un lika, lai rok tranšeju ciet, bet viņi atteicos to darīt. Kāds no viņiem pazvanīja /pers. B/, kurš pēc laika atbrauca. Tad vēl atbrauca ekskavatora firmas pārstāvji un starp visiem sākās skaļa izskaidrošanās, kāpēc tā ir noticis un ko darīt. Viņš un /pers. AU/ ilgi tur vairs neuzkavējas un devās prom. Kas notika tālāk, nav zināms.

Tiesā liecinieks norāda, ka rīkojuma rakt un bērt šķembas zem pamatiem neesot bijis, tās pašas pagājušas zem pamatiem. Zem pamatiem neesot rakuši. Norāda, ka otrajā dienā /pers. B/ bijuši iebildumi pret traktoru, jo vadītājam nebija pieredzes.

No liecinieka /pers. AU/ tiesas sēdē sniegtajām un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punkta pamata nolasītajām liecībām (3.sēj. 82.-85., 86.-88.lapa) izriet, ka 2017.gada rudenī viņš strādāja SIA "/Nosaukums/" par būvstrādnieku. Objektā /banīca/strādāja tikai vienu dienu, tas bija dienā, kad iebruka tās siena – 9.novembrī.

Par to, ka būs šajā objektā jāstrādā, no /pers. S/ uzzināja jau iepriekšējā dienā. Uz objektu viņu un /pers. AT/ aizveda darbu vadītājs /pers. B/. Par veicamajiem darbiem pa ceļam nekas konkrēti netika runāts, jo nebija zināms kāda tehnika darbiem objektā tiks nodrošināta.

Kad ieradās pie baznīcas ap plkst. 9.00, trijatā apskatīja objektu. Cik atceras bija izrakta tranšeja pie baznīcas frontālās sienas un nedaudz gar baznīcas kreisās puses sienu, aptuveni, līdz vidum. Aptuveni, stundu līdz divas gaidīja ekskavatoru. /pers. B/ teica, ka tranšeju raks ekskavators, bet viņam un /pers. AT/ no tranšejas jāsmeļ smiltis un no tām jāattīra baznīcas pamati. Kad ieradās ekskavators, /pers. B/ iebilda, ka šis ekskavators ir par lielu, ka vajadzīgs mazāks, bet /pers. T/ atbildēja, ka cita nebūs un jāstrādā ar tādu kāds ir. Pats sarunās neiesaistījos un tāpēc maz no tām atceras. Neatceras, kas deva rīkojumu ekskavatora vadītājam uzsākt rakšanas darbus, bet kad bija izraksts nepieciešami liels posms, lai tur varētu atrasties divi cilvēki, /pers. B/ viņiem lika uzsākt darbus. Sākuši strādāt ar lāpstām. Darbu vēroja /pers. B/, bet nekādus norādījumus nedeva, jo darbs bija vienkāršs un bija skaidrs ko darīt. Bez tam ekskavatora vadītājs bija ļoti pieredzējis un labi sapratās ar žestiem.

Pēc nepilnas stundas /pers. B/ aizbrauca. Laikā, kad /pers. B/ bija būvobjektā, tranšeja tika izrakta gandrīz līdz pusei gar baznīcas kreisās puses sienu. Pieļauj, ka /pers. B/ atgriezās, atkal aizbrauca prom un vēlreiz atgriezās.

Tāpat norāda, ka /pers. B/ deva norādījumus ekskavatora vadītājam par to kur un kā jārok un arī paši, kad /pers. B/ aizbraucis, ar žestiem devuši viņam norādījumus.

Kad viņš un /pers. AT/ tranšejā līdzināja ekskavatora sabērtās šķembas, izdzirdēja trokšņus – krakšķus baznīcas sienā. Trokšņi atkārtojas. Viņi izkāpa un ieraudzīja, ka baznīcas siena pie priekšējā stūra ir iebrukusi un sienā veidojas plaisa. Plaisas turpināja veidoties arī atlikušajā sienas daļā.

Norāda, ka ne pats, ne /pers. AT/ neraka zemi zem baznīcas pamatiem, tikai smēla smiltis, kas bija palikušas pie baznīcas sienas.

Kāpēc /pers. AT/ liecina, ka objektā strādāja iepriekšējā dienā, nezina, iespējams viņš kaut ko sajaucis.

Tiesā liecinieks liecināja, ka /pers. B/ devis uzdevumu sakopt baznīcu teritoriju – nolikt žogu vietā, sakārtot teritoriju, novākt armatūru. Tālāk visu organizējis prāvests /pers. T/, jo /pers. B/ aizbrauca uz citu objektu. Traktors atbraucis, tad, kad /pers. B/ bija aizbraucis. Traktors bijis liels, tiem darbiem nepiemērots. /pers. T/ visu vajadzējis izdarīt ātri. /pers. T/ licis viņiem lekt tranšejā un tīrīt pamatus un viņi pildīja viņa uzdoto. Tāpat arī norāda, ka rīkojumu attīrīt pamatus deva /pers. B/, ka /pers. B/ ekskavatoru gaidīja un bija klāt, kad tas atbrauca. Pretrunas liecības izskaidro ar to, ka ir pagājis laiks un neatceras.

Būvniecības likuma 17.panta otrā daļa noteic, ka būvdarbus organizē un veic atbilstoši būvprojektam un būvatļaujas nosacījumiem, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus un prasības, lai netiktu nodarīts kaitējums videi vai tas būtu pēc iespējas mazāks un resursu patēriņš būtu ekonomiski un sociāli pamatots.

Būvniecības likuma 1. panta 3. punkts vispārīgi definē, ka būve ir būvniecības procesā radies ar zemi saistīts veidojums, kam ir noteikta funkcija. Attiecīgi par likumsakarīgu atzīstams, ka būves daļa ir visas tās konstrukcijas, bez kurām nav iedomājama būves funkcionēšana atbilstoši tās uzbūves mērķim.

Ņemot vērā minēto, nevarētu būt šaubas, ka ēkai (dievnamam) ir nepieciešamas sienas, kā rezultātā tās atzīstamas par būves daļu.

Faktu, ka 2017.gada 9.novembrī ap plkst.14.20 notika daļējs ēkas /adrese/ konstrukciju sabrukums pierāda gan cietušā pārstāvja un liecinieku /pers. AU/ un /pers. AT/ liecības, gan Biroja iesniegtie dokumenti, gan Valsts policijas notikuma vietas apskatē konstatētais.

Faktu, ka konstrukciju sabrukums noticis tieši no tā, ka neatbilstoši Būvprojekta lapas BK-6 darbu izpildes 3.norādījumos noteiktajam un Darbu veikšanas projektā noteiktajam, ka pamatu tranšejas atrakšanu izdara pa fragmentiem (apm. 3,20 m, dziļumā -250 mm zem pamata) pamatu tranšejas izrakšana notika gandrīz visās rietumu puses sienas garumā (ne mazāk kā 15,57 m no kopējā sienas garuma 22,30 m) un daļēji pie dienvidu-sienas (3,72 m no kopējā sienas garuma 15,80 m), kā rezultātā būve tika pakļauta kritiskai slodžu iedarbei uz pamatiem, notika krasa pamatu sēšanas un sienā izveidojās plaisas un konstrukciju deformācijas, pierāda Biroja iesniegumā un Atzinumā Nr. /numurs/, kas sagatavots pamatojoties uz Būvniecības likuma 6.[1]panta pirmās daļas 4.punktu, norādītais. Tas nav pretrunā arī ar citiem lietā iegūtiem pierādījumiem.

Būvniecības likuma 19.[2]panta ceturtā daļa noteic, ka būvdarbu veicējs nodrošina būvdarbu rezultātā tapušās būves vai tās daļas atbilstību būvprojektam un tajā ietvertajiem risinājumiem, kā arī atbild par būvdarbu kvalitāti un atbilstošu būvizstrādājumu un to iestrādes tehnoloģiju izmantošanu (ciktāl būvprojektā nav tieši norādīts noteikts būvizstrādājums vai tā iestrādes tehnoloģija). Būvdarbu kvalitāte nedrīkst būt zemāka par būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos, piemērojamos standartos un būvdarbu līgumā noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Lai noteiktu būvspeciālistu atbildību, atbilstoši Būvniecības likuma 5.panta pirmā daļas 1.punkta g) apakšpunktam likuma izpildei Ministru kabinets izdod vispārīgos būvnoteikumus.

Vispārīgo būvnoteikumu, kas izdoti saskaņā ar Būvniecības likuma 5.panta pirmās daļas 1.punktu, 99.punkts noteic, ka atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

Vispārīgo būvnoteikumu 2.3.punkts noteic, ka būvdarbu vadītājs ir būvspeciālists, kuru ieceļ galvenais būvdarbu veicējs vai atsevišķo būvdarbu veicējs un kura pienākums ir nodrošināt būvdarbu kvalitatīvu izpildi atbilstoši būvprojektam, kā arī ievērot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas.

Lai arī būvdarbu veicēja SIA "/Nosaukums/" valdes loceklis tiesā paskaidroja, ka /pers. B/ uz 2017.gada 8. un 9.novembri būvdarbu vadītājs neskaitījās, jo tāda rīkojuma nebija, gan /pers. B/ faktiskās darbības,, gan pārējie iepriekš minētie pierādījumi – /pers. T/, /pers. AT/ , /pers. AU/, /pers. BM/ un /pers. BI/ liecības norāda uz to, ka uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi viņš bija būvdarbu vadītājs un vadīja būvniecības procesu.

Atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākumi ir noteikti Vispārīgo būvnoteikumu 100.punktā. Šo noteikumu 100.1.[1]apakšpunkts noteic, ka viņa pienākums ir nepieļaut patvaļīgu būvniecību, kā arī objekta patvaļīgu ekspluatāciju. Noteikumu 100.5.apakšpunkts noteic, ka viņa pienākums ir ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus.

Vispārīgo būvnoteikumu 115.punkts noteic, ka izmaiņas būvprojektā būvdarbu gaitā var izdarīt būvprojekta izstrādātājs vai autoruzraugs pēc vienošanās ar pārējiem būvniecības dalībniekiem, ja plānotās izmaiņas saskaņā ar Būvniecības likuma 17. panta 2.[1] daļu nav jāsaskaņo būvvaldē. Izmaiņu izdarītājs ir atbildīgs par būvprojekta apjoma un satura atbilstību būvniecības ierosinātāja un normatīvo aktu prasībām pēc izmaiņu veikšanas tajā, kā arī tādu risinājumu izvēli, lai būve pēc tās nodošanas ekspluatācijā atbilstu normatīvajos aktos noteiktajām būtiskajām prasībām.

Kā minēts iepriekš – no 2012.gada 29.maija līguma Nr. /numurs/, kas noslēgts starp SIA "/Nosaukums/" un /pers. B/, izriet, ka darbinieks pieņemts būvdarbu vadītāja amatā. Saskaņā ar šā līguma 4.1.punktu darbinieks saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir atbildīgs par šā līguma noteikumu pārkāpšanu, kā arī par zaudējumu nodarīšanu darba devējam. Viņa amata aprakstā norādīts, ka viņš atbild par būvdarbu norisi; būvobjektā vada būvdarbus; organizē būvobjektā strādājošos speciālistus; izvērtē sadarbības priekšlikumus; plāno būvprojekta realizāciju: iepazīstas ar projekta dokumentāciju, apskata, kāds paredzamais būvprojekts izskatās dabā, izstrādā darbu veikšanas secības plānu, apsver veiksmīgākos tehnoloģiskos risinājumus; u.c. (3.sēj. 158.lapa).

Tātad /pers. B/ bija uzņēmies atbildību par būvdarbu norisi un viņam kā attiecīgās jomas speciālistam bija jāparedz, ka būvdarbu tehnoloģijas neievērošana var būt par būves sabrukšanas seku iestāšanās iespējamību, un nolaidīgi izturoties pret saviem pienākumiem nav rīkojies atbilstoši Būvniecības likuma 17.panta otrajā daļā noteiktajam un Vispārīgo būvnoteikumu 100.5.apakšpunktā noteiktajam, tādējādi pieļāvis seku iestāšanos.

Līgumā, kurā SIA "/Nosaukums/" uzņemas veikt /baznīca/ konstrukciju pastiprināšanas, pārbūves darbus un kas sevī ietver pamatu nostiprināšanu, lokālajā tāmē nav ietverta pamatu atrakšana. Tāme sākas ar grunts izstrādi pamatiem, roku darbs un turpinās ar šķembu iestrādi. Tie ir tieši tie darbi, kurus 2017.gada 8.un 9.novembrī veica SIA "/Nosaukums/" strādnieki. Bet, lai strādnieki varētu izpildīt šo uzdevumu, viņiem bija nepieciešams, lai kāds atrok pamatus. Nekādā citādā veidā tāmē paredzētos darbus nav iespējams veikt. Tas, ka pamatus atrok /pers. T/ nolīgta traktortehnika, nozīmē tikai to, ka SIA "/Nosaukums/" par atrakšanu nesaņem samaksu, bet bez traktortehnikas paveiktā, viņi nevar veikt savu darbu. Tādēļ /pers. B/ vadītā grunts izstrāde un šķembu iestrāde ir pilnā apmērā sasaistīta ar baznīcas nolīgto traktoristu darbu.

Liecinieka /pers. AU/ liecība apstiprina, ka /pers. B/ ne tikai nereaģēja uz to, ka tiek pārsniegs pieļaujamais izraktās tranšejas garums, bet pats piedalījās pie rīkojuma došanas par tranšejas izrakšanu visā sienas garumā.

Arī /pers. AT/ liecība apstiprina, ka šīs divas dienas notika būvdarbi, kas noteikti nav traktējami kā sagatavošanās būvdarbu veikšanai. Šos darbus vadīja /pers. B/, kurš jau braucot uz objektu, zināja, ka tur strādā traktortehnika, atbilstoši šai informācijai organizēja SIA "/Nosaukums/" darbinieku darbu.

Apsūdzībā bija norādīts, ka /pers. B/ rīkojās neatbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 100.1.[1] un 115.apakšpunktā norādītajam.

Tiesa norāda, ka par patvaļīgu būvniecību atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta 21.punktam, tiek atzīts apstāklis, ja būvdarbi tiek veikti bez būvatļaujas vai neatbilst akceptētajam būvprojektam (izņemot Vispārīgajos būvnoteikumos paredzētos gadījumus).

Konkrētajā gadījumā, pārbaudot pierādījumus tiesā, tiesa nekonstatē to, ka būvdarbi būtu bijuši veikti bez būvatļaujas, jo uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi atcelta tā nebija.

Tāpat tiesa atzīst, ka /pers. B/ nav rīkojies atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 115.punktam, taču nekonstatē, ka šis pārkāpums būtu par pamatu tam, ka ir iestājušās sekas – sabrukusi būves daļa.

Kriminālprocesa likuma 455.panta trešā daļa noteic, ka tiesa var atzīt par pierādītiem no apsūdzības atšķirīgus noziedzīgā nodarījuma faktiskos apstākļus, ja ar to nepasliktinās apsūdzētā stāvoklis un netiek pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību.

Taisot spriedumu izmanto Kriminālprocesa likuma 455.panta trešajā daļā ietverto nosacījumu tiesa spriedumā precizē apsūdzības dispozīcijas daļu un maina noziedzīgo nodarījumu faktiskos apstākļus tādā apmērā, kādu atzīst par pierādītu un atbilstošu Krimināllikuma 239.panta otrās daļas noziedzīgā nodarījuma sastāvam.

Izvērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. B/ darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 239.panta otrās daļas, un par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu viņš ir sodāms panta sankcijā paredzētā soda ietvaros.

Nosakot apsūdzētajam sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās un trešās daļas nosacījumiem, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. B/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas pieskaitāms pie mazāk smagiem noziegumiem. Noziedzīgā nodarījuma rezultātā sabrukusi tādas būves daļa, kas atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 1.pielikumam ir 3.grupas publiska ēka, tātad ēka, uz kuru attiecas visstingrākā būvniecības kontrole.

Krimināllikuma 239.panta otrās daļas sankcija (redakcijā līdz 31.12.2021.) paredzēja sodu – brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, piespiedu darbu (sabiedrisko darbu), vai naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku līdz pieciem gadiem.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par krimināpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Pārbaudot Apsūdzētā personību noskaidrots, ka /pers. B/ ir deklarēta dzīvesvieta /dzīvesvieta/, apgādībā personu nav (3.sēj. 211.-215.lapa). 2017.-2019.gadā apsūdzētais strādājis vairākās darba vietās (3.sēj. 200.-203.lapa). Uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi apsūdzētais bija vairakkārt saukts pie administratīvās atbildības, bet pārkāpumi saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu (3.sēj. 198.lapa).

Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā noteiktie atbildību mīkstinošie apstākļi apsūdzētajam /pers. B/ netiek konstatēti. Nevienu citu apstākli, kas mīkstinātu viņa vainu, tiesa nesaskata.

Arī Krimināllikuma 48.panta pirmajā daļā noteiktie atbildību pastiprinošie apstākļi apsūdzētajam netiek konstatēti.

Ņemot vērā Krimināllikuma 35.panta nosacījumus par soda mērķi, izvērtējot visus Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā minētos apstākļus, uzklausot cietušā pārstāvja viedokli par apsūdzētajam piemērojamo sodu, tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. B/ labošana un soda mērķa sasniegšana būs iespējama piemērojot viņam panta sankcijā paredzēto sodu – brīvības atņemšana – jo ar vieglāka soda veida piemērošanu var nesasniegt soda mērķi – panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

/pers. B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums apdraud vispārējo drošību būvniecības darbu veikšanas jomā, tāpēc viņam ir nosakāms papildsods – būvspeciālista tiesību atņemšana, tas ir – atņemt tiesības būt būvspeciālistam.

Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā noteikts, ka ja, nosakot sodu – brīvības atņemšana –

ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti. Šā panta otrā daļa noteic, ka šajā gadījumā tiesa nolemj sodu neizpildīt, ja tās noteiktajā pārbaudes laikā notiesātais neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Apsūdzētais /pers. B/ iepriekš un uz šī sprieduma taisīšanas dienu nav krimināli sodīts, kopš noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas dienas pagājuši pieci gadi, tādējādi tiesa gūst pārliecību, ka neizciešot sodu, turpmāk likumpārkāpumus viņš neizdarīs, un atzīst, ka pamatsodu – brīvības atņemšana, viņam var noteikt nosacīti, nosakot pārbaudes laiku, kas nav mazāks par piemērojamo sodu.

Atbilstoši Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmajai daļai /pers. B/ 10 darbdienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās ir pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

2020.gada 5.februārī apsūdzētajam /pers. B/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanā noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts (3.sēj. 195.lapa). Ar 2020.gada 6.februāra lēmumu nolemts atcelt viņam piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā un piemērot drošības līdzekli – aizliegums izbraukt no valsts (3.sēj. 196.lapa).

Cietušā /draudze/ pārstāvis /pers. T/ pieteica un, pabeidzot tiesas izmeklēšanu, uzturēja kaitējuma kompensāciju par kopējo summu 73 419,77 *euro*. Cietušā pārstāvis to lūdza piedzīt no SIA "/Nosaukums/" un apsūdzētā /pers. B/, norādot, ka apdrošināšanas pieteikums esot bijis iesniegts, bet atlīdzības izmaksa atteikta.

Apsūdzētais /pers. B/ pieteikto kaitējuma kompensāciju neatzina.

Kaitējuma kompensācijas pieteikumā, kas iesniegts pirmstiesas procesā norādīts, ka tiek sniegta uz doto brīdi apkopotā informācija par veiktajiem un paredzētajiem maksājumiem avārijas seku novēršanā un dievnama glābšanas darbu veikšanā. Precizēti zaudējumu aprēķini varēs būt pieejami tikai pēc 2019.gada jūnijā uzsākto dievnama glābšanas un konservācijas darbu pabeigšanas. Saskaņā ar /Birojs/ 2017.fada 13.novembra atzinuma Nr. /numurs/ priekšrakstiem tika veikta dievnama ēkas būvekspertīze, kas apstiprināja Biroja konstatēto ēkas bīstamību un nepieciešamību veikt tās glābšanas un konservācijas darbus. Steidzami tika nostiprināti griesti ar pneimatiskajām stutēm, kuru noma no SIA "/Nosaukums/" 2017.-2018. gadā izmaksāja 1069,24 *euro*, bet noma no SIA "/Nosaukums/" no 2018.gada līdz dotajai brīdim izmaksāja 1249,31 *euro* + 587,76 *euro* par nākamajiem 4 mēnešiem = 1837,07 *euro*. Par "/Nosaukums/" sniegtajiem juridiskajiem pakalpojumiem samaksāti 1210 *euro*. 2018.gada 13.augustā ar SIA "/Nosaukums/ /pers. CA/" tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par Konservācijas projekta izstrādāšanu, kas izmaksāja 11 918,50 *euro*. Konservācijas projekta būvkonstrukciju ekspertīze izmaksāja 121,21 *euro*. 2019.gada 20.maijā ar SIA "/Nosaukums/" tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par Konservācijas projekta veicamajiem glābšanas darbiem par summu 58 329,43 *euro*. Ar SIA "/Nosaukums/" 2019.gada 29.maijā tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par būvuzraudzību par 250 *euro* mēnesī. (250x5=1250 *euro*). Ar SIA "/Nosaukums/ /pers. CA/" 2019.gada 20.maijā tika noslēgts līgums Nr./numurs/ par autoruzraudzību par 42,35 *euro* stundā. Vidēji par 15 stundām būs jāmaksā 635,25 *euro*. Sastatņu noma no SIA "/numurs/" izmaksās,

aptuveni, 1464,40 *euro*. Kopēja zaudējumu paredzamā summa uz doto brīdi (2019.gada 12.jūliju) ir, aptuveni, 77 835 *euro*, kas varētu palielināties līdz paredzēto dievnama glābšanas darbu beigām (3.sēj. 21.lapa).

Tiesā cietušā pārstāvis paskaidroja, ka kaitējuma kompensācija ir saistībā ar zaudējumiem, maksājuma apliecinoši dokumenti ir lietā. To sastāda jauns konservācijas projekts, lai varētu saglābt dievnamu, noma par stalažām, stutēm. Lūdza piedzīt zaudējumus, kas saistīti ar juridisko palīdzību.

Kriminālprocesa likuma 351.panta pirmā daļa noteic, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā. Pieteikumā jāpamato par mantisko zaudējumu pieprasītās kompensācijas apmērs, [..].

Pieteikumam pievienoti turpmāk minētie dokumenti.

2018.gada 21.jūnija iesniegums saistībā ar vispārējās civiltiesiskās apdrošināšanas polisi par pamata segumu Nr./numurs/ Apdrošināšanas akciju sabiedrība (turpmāk – AAS) "/Nosaukums/", kur norādīts, ka ņemot vērā, ka starp /draudze/ un SIA /Nosaukums/ tika noslēgts līgums, kura izpildi SIA /Nosaukums/ bija uzsākusi veikt, un tā izpildes laikā klaji ignorējusi būvprojektā iekļautās prasības, kas radīja /draudze/ ēkai (baznīcai) būtiskus bojājumus ar milzīgiem finansiāliem zaudējumiem un morālu kaitējumu draudzes locekļiem, lūdz sniegt informāciju par to, vai SIA /Nosaukums/ ir ziņojusi apdrošinātājiem par minēto negadījumu un vai ir veiktas apdrošināšanas izmaksas saistībā ar šo notikumu. Ja nepieciešama papildus Informācija, lūdzu informēt pa mobilo tālruni (3.sēj. 33.lapa).

2018.gada 14.septembrī AAS "/Nosaukums/" informējusi /draudze/ par lēmumu atlīdzību lietā Nr. /numurs/, norādot, ka 2017.gada 20.septembrī starp AAS /Nosaukums C/ un SIA "/Nosaukums/" tika noslēgts Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas līgums ar pamata segumu (polise Nr./numurs/) un darbības termiņu līdz 2018.gada 19.septembrim (turpmāk – Apdrošināšanas līgums). AAS "/Nosaukums/" ir saņēmusi 2018.gada 21.jūnija pretenziju par negadījumu Ēkas konstrukciju pastiprināšanas un pārbūves laikā iebruka būves (baznīcas) pamati, izveidojās plaisas visas sienas un pamatu augstumā kreisajā sienā un fasādē (turpmāk – Negadījums) un uz pretenzijas un Apdrošināšanas līguma pamata AAS "/Nosaukums/" reģistrēja atlīdzības lietu Nr./numurs/. Ar 2018.gada 2.jūlija e-pasta vēstuli AAS "/Nosaukums/" pieprasīja SIA "/Nosaukums/" sniegt paskaidrojumus par Negadījumu un iesniegt dokumentus un pierādījumus. Uz šīs vēstules sagatavošanas dienu paskaidrojumi no SIA "/Nosaukums/" nav saņemti, ka arī neizdodas sazvanīt SIA "/Nosaukums/" pārstāvjus. Lietā ir iesniegts 2017.gada 7.novembra Līgums Nr./numurs/ par /baznīca/ konstrukciju pastiprināšanu un pārbūves darbiem, kuras bija jāveic SIA "/Nosaukums/", savukārt kā pasūtītājs līgumā ir norādīta /draudze/, kas ir arī Ēkas īpašnieks un tiesiskā valdītājs un lietotājs. Lietā ir iesniegts /Birojs/ 2017.gada 13.novembra Atzinums par būves pārbaudi Nr./numurs/, kurā konstatēts, ka "Būvdarbu veicējs būvdarbus veicis neatbilstoši Būvprojektam atrokot pamatus visā to garumā. Būvprojekta BK-4izm.lapas risinājums paredz tilpumu zem pamats aizpildīt ar betonu, savukārt objektā tilpums zem pamatiem aizpildīts ar šķembām. Līdz ar to notika krasa pamatu sēšanas un sienā izveidojās plaisas, kuras acīm redzami progresēja." Saskaņā ar noslēgtā Apdrošināšanas līguma noteikumiem Klauzula Nr./numurs/. Būvdarbu veicēja vispārējā civiltiesiskā atbildība (turpmāk – Klauzula) ir Apdrošināšanas līguma neatņemama sastāvdaļa. Klauzulas 7.punktā ir noteikts, ka Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, kas radušies pasūtītāja valdījumā, īpašumā, lietojumā, turējumā vai pārziņā esošā nekustamā īpašuma bojājuma vai bojāejas rezultātā; savukārt 9.3.punktā paredzēts, ka apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus, kas radušies balstošo konstrukciju vājināšanās rezultātā, kā arī zemes gabalu vai ēku pamatu nosēšanās, nobrukuma vai noslīdēšanas rezultātā. Saskaņā ar noslēgto Apdrošināšanas līgumu AAS "/Nosaukums/" pienākums izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību iestājas tikai Apdrošināšanas līgumā noteiktajos gadījumos, ja iestājās apdrošinātais risks un iestājušies izņēmuma gadījumi, kuru dēļ radušos zaudējumus apdrošinātājs nesedz. Ņemot vērā minēto, to, ka Negadījuma rezultātā ir bojāta /draudze/, kas ir būvdarbu pasūtītājs, piederošā Ēka, kā arī Negadījuma rezultātā radītie bojājumi, kas izriet no lietā iesniegtajiem dokumentiem, notika Ēkas balstošo konstrukciju vājināšanās un Ēkas pamatu nosēšanās, rezultātā, izvērtējot Negadījuma apstākļus un atlīdzību lietas materiālus, AAS /Nosaukums C/ ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības Izmaksas atteikumu, jo ir iestājušies Apdrošināšanas līgumā noteiktie izņēmumi, kuru dēļ radušos zaudējumus apdrošinātājs nesedz. Pieņemtais lēmums ir galīgs un tas netiks no AAS /Nosaukums C/ puses pārskatīts, izņemot gadījumu, kad konstatēti jaunatklāti apstākļi, t.i. apstākļi, kas nebija un nevarēja būt zināmi un kas var ietekmēt pieņemto lēmumu (3.sēj. 3.lapas otra puse).

Lietas materiāliem pievienots 2018.gada 13.augusta līgums Nr. /numurs/, kas noslēgts starp /draudze/ un SIA "/Nosaukums/", kur līguma priekšmets izstrādāt /baznīca/ konstrukciju pastiprināšana /adrese/ atbilstoši šī Līguma pielikumā Nr./numurs/ norādītajam (nodevumus) ("/pers. CB/).

Līguma 1.2.punktā norādīts, ka par projektēšanas darbu veikšanu Pasūtītājs apņemas Izpildītājam samaksāt 9850 *euro* bez Pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) ("Līgumcena"). PVN tiks piemērots atbilstoši rēķina izrakstīšanas brīdī spēkā esošai PVN likmei un kārtībai. Summa kopā ar PVN – 11918,50 *euro*.

Līguma 1.3.punktā norādīts, ka atlīdzībā nav ietverta samaksa par tālāku būvprojekta detalizāciju un nav ietverta atlīdzība par Autoruzraudzību, nav ietvertas Valsts un pašvaldības nodevas, kā arī nav ietverti darbi un pozīcijas, kas nav cenu piedāvājumā (3.sēj. 39.-40., 41, 42, 43.lapa).

Lietai pievienoti /draudze/ 2018.gada 13.augustā, 2018.gada 17.oktobrī un 2018.gada 7.decembrī veikti maksājumi SIA "/Nosaukums/" par kopējo summu 7865 *euro*, norādot, ka tie saistīti ar līgumu Nr. /numurs/ (3.sēj. 22.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2018.gada 23.novembra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 121 *euro*, norādot, ka tā ir rēķina Nr./numurs/ (maksājums saskaņā ar vienošanos: "izstrādātā būvprojekta būvkonstrukciju sadaļas ekspertīzes atzinums") apmaksa (3.sēj. 32.lapas otra puse).

2019.gada 20.maija Būvuzņēmuma līgums Nr./numurs/, kas noslēgts starp /draudze/ un SIA "/Nosaukums/", kur līguma priekšmets ir /baznīca/ /adrese/, konstrukciju pastiprināšana un pārbūve, veicot konservācijas darbus, saskaņā ar SIA "/Nosaukums/" 2018.gadā izstrādāto būvprojektu "/objekts/" Norādīts, ka Būvuzņēmējs veic visus /baznīca/ konservācijas projektā minētos darbus:

1) demontāžas darbi;
2) jaunu pamatu izbūves darbi;
3) jaunu mūra ārsienu izbūve;
4) aiļu pārsedžu izbūve;
5) grīdu izbūve;
6) logu montāža;
7) apmales ap ēkas sienu izbūve;
8) lietusūdens noteku montāža.

Līgumā norādīts, ka līguma izpildes summa ir 58329,43 *euro* ar PVN 21% (avansa maksājums 11665,89 *euro* (3.sēj. 34.-38.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 13.jūnija maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 11665,89 *euro,* norādot, ka tas ir avansa maksājums pēc 2019.gada 20.maija būvuzņēmuma līguma Nr. /numurs/ apmaksa (4.sēj. 31.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 7.augusta maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 18252,30 *euro*, norādot, ka tas ir rēķina Nr./numurs/ par izdarītajiem darbiem (17.06.-31.07.2019.) apmaksa. Kopsavilkuma akts Nr./numurs/ (31.07.2019.) pēc 20.05.2019. Būvuzņēmuma līguma Nr. /numurs/ (4.sēj. 33.lapa).

Lietai pievienots /numurs/ 2019.gada 12.septembra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 16969,69 *euro*, norādot, ka tā ir rēķina Nr./numurs/ par izdarītajiem darbiem (01.-31.08.2019.) apmaksa. Kopsavilkuma akts Nr./numurs/ (30.08.2019.) pēc 20.05.2019. Būvuzņēmuma

līguma Nr. /numurs/ (4.sēj. 32.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 24.oktobra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 5441,54 *euro*, norādot, ka tas ir rēķina Nr./numurs/ beigu samaksa par darbiem (1.-23.09.2019.) apmaksa. Kopsavilkuma akts Nr./numurs/ (23.09.2019.) pēc 20.05.2019. Būvuzņēmuma līguma Nr. /numurs/ (4.sēj. 34.lapa).

Kopējā maksājumu summa SIA "/Nosaukums/" ir 52329,42 *euro*.

2019.gada 20.maija Autoruzraudzības līgums Nr./numurs/ atvērtam darba apjomam ar stundas likmes norēķinu principu, kas noslēgts starp /draudze/un SIA "/Nosaukums/", kur līguma priekšmets ir projekta realizācijas autoruzraudzības darbi.

Līguma 1.2.punktā noteikts, ka par darbu veikšanu pasūtītājs apņemas izpildītājam samaksāt atlīdzību balstoties uz stundas likmes darbu atbilstoši šī līguma pielikumā Nr.2 fiksētajām speciālistu likmēm par katra iepriekš pieteikta un ar pasūtītāju saskaņota darba un apmeklējuma katra speciālista nostrādātu darba stundu plus pievienotās vērtības nodokli 21%. Kopējā līgumcena sekojoši ir atvērta ("Līgumcena") (3.sēj. 44.-45., 46., 47.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 5.oktobra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 254,10 *euro*, norādot, ka tā ir autoratlīdzības maksājuma rēķina Nr./numurs/ ar AU/numurs/ līgumu Nr. /numurs/ apmaksa (4.sēj. 30.lapa).

2019.gada 29.maija Būvuzraudzības līgums Nr./numurs/, noslēgts starp /draudze/un SIA "/Nosaukums/", kur līguma priekšmets ir sniegt būvuzraudzības pakalpojumus objektā „baznīcas /adrese/ pārbūve" visā būvniecības laikā.

Līgums paredz, ka par saskaņā ar līgumu veiktu darbu pasūtītājs maksā izpildītājam 250 *euro* mēnesī, tai skaitā, PVN 21% 43,39 *euro*. Pasūtītājs maksājumus veic par iepriekšējā kalendārajā mēnesī paveikto darbu vienreiz mēnesī pamatojoties uz abpusēji parakstīta darbu pieņemšanas – nodošanas akta un izpildītāja izrakstīta rēķina (3.sēj. 40.-49.lapa).

Maksājuma dokuments, kas pierādītu, ka saistībā ar šo līgumu ir veikti kādi maksājumi, lietā nav.

Lietai pievienots/draudze/ 2019.gada 5.jūlija maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 99,85 *euro*, norādot, ka tā ir nomas maksas rēķina/numurs/ (par 19.-30.06.2019.) apmaksa (3.sēj. 22.lapa).

Lietai pievienoti 6 maksājuma uzdevumi no kuriem izriet, ka SIA "/Nosaukums/" kā nomas maksu par periodu no 2019.gada 1.jūlija līdz 2019.gada 30.septembrim /draudze/ ir samaksājusi 801,32 *euro* (4.sēj. 2.-7.lapa).

Kopējā maksājumu summa SIA "/Nosaukums/" ir 901,17 *euro*.

Lietai pievienoti 6 /draudze/ maksājumi SIA "/Nosaukums/" par kopējo summu 1066,24 *euro*, norādot, ka tā ir nomas rēķinu apmaksa (3.sēj. 23.-24.lapa).

Lietai ir pievienoti maksājuma izdevumi par maks SIA "/Nosaukums/" par sastatņu nomu no 2018.gada februāra līdz 2019.gada jūnijam (ieskaitot), par kopējo summu 1239,92 *euro* (3.sēj. 24.lapas otra puse- 32.lapa).

Lietai pievienoti 4 /draudze/ maksājumi SIA "/Nosaukums/" par kopējo summu 271,83 *euro*, par sastatņu nomu no 2019.gada 1.jūlija līdz 2019.gada 31.augustam (4.sēj. 26.-29.lapa).

Kopējā maksājumu summa SIA "/Nosaukums/" ir 1511,75 *euro*.

Lietai pievienots /draudze/ 2020.gada 13.janvāra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 403,67 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 9.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti (4.sēj. 10.-11.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2018.gada 4.janvāra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 19,44 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 12.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību, saistīti priekšmeti, un ar celtniecību nesaistīti priekšmeti (4.sēj. 13.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2017.gada 11.decembra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 295,25 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 14.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti (4.sēj. 15.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 10.jūlija maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 141,28 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 16.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti un ar celtniecību nesaistīti priekšmeti (4.sēj. 17.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 10.oktobra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 79,81 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 18.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti (4.sēj. 19.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 5.novembra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 197,65 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr./numurs/ apmaksa (4.sēj. 20.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti (4.sēj. 21.lapa).

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 16.decembra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 69,96 *euro*, norādot, ka tā ir pavadzīmes Nr. /numurs/ apmaksa (4.sēj. 22.lapa).

Lietai pievienota pavadzīme Nr./numurs/, no kuras izriet, ka ir iegādāti dažādi ar celtniecību saistīti priekšmeti (4.sēj. 23.lapa).

Nosūtot pievienošanai lietai maksājuma dokumentus, cietušā pārstāvis norādījis, ka maksājumu dokumentos SIA "/Nosaukums/" par atzīmētajām precēm samaksāts 1020,45 *euro* (ieskaitot komisijas naudu), ka ne visas rēķinos norādītās preces attiecināmas uz šo lietu (4.sēj. 1.lapa).

Komisijas nauda par maksājumiem SIA "/Nosaukums/" – 1,47 *euro*, tātad summa bez komisijas maksas – 1018,98 *euro*.

Lietai pievienots /draudze/ 2019.gada 3.oktobra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 443,96 *euro*, norādot, ka tā ir avansa rēķina Nr. /numurs/ apmaksa (4.sēj. 24.lapa).

Lietai pievienots/draudze/ 2019.gada 10.oktobra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 174,82 *euro*, norādot, ka tā ir avansa rēķina /numurs/ apmaksa (4.sēj. 25.lapa).

Kopējā komisijas maksa par visiem veiktajiem maksājumiem ir 23,27 *euro*.

Lietai ir pievienots 2018.gada 9.februāra rēķins Nr. /numurs/, kur kā pakalpojumu sniedzējs norādīts SIA "/Nosaukums/", pakalpojuma saņēmējs – /kūrija/, pakalpojuma veids – dokumentu izpēte un konsultācija lietā par starp /draudze/ un SIA "/Nosaukums/" noslēgtā līguma Nr./numurs/ par /baznīca/ konstrukciju pastiprināšanu un pārbūvi izpildes gaitā radītajiem ēkas bojājumiem, vēstules sagatavošana SIA "/Nosaukums/", summa apmaksai – 1210 *euro* (3.sēj. 56.lapa).

Lietai pievienots /kūrija/ 2018.gada 12.februāra maksājums SIA "/Nosaukums/" par summu 1210 *euro*, norādot, ka tā ir rēķina Nr. /numurs/ no 09.02.2018. apmaksa (4.sēj. 8.lapa).

No 2020.gada 26.oktobra juridisko palīdzību tiesā cietušā pārstāvim sniedza advokāte /pers.I/ (4.sēj. 84.lapa).

No kvīts Nr/numurs/, kas iesniegta tiesā, izriet, ka /draudze/ par juridisko palīdzību šajā krimināllietā advokātei samaksājusi 500 *euro* (4.sēj. 234.lapa).

Izvērtējot cietušā pārstāvja materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumu, tiesa atzīst, ka zaudējumi cietušajam ir radīti apsūdzētā noziedzīgo darbību rezultātā un iesniegtie pierādījumi ir attiecināmi uz /baznīca/ ēkai /adrese/ radīto seku novēršanu. Tomēr, lai arī ir bijuši slēgti līgumi, ne par visiem maksājumiem lietā ir iesniegti maksājumu apliecinoši dokumenti, tādēļ cietušā pārstāvja pieteiktais kaitējuma kompensācijas pieteikums ir pamatots un apmierināms daļēji, dodot iespēju izmantot Kriminālprocesa likuma 350.panta trešajā daļā noteiktās tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kura rezultātā ir iestājušās sekas – par vainīgu atzīstams /pers. B/. Atbilstoši starp viņu un SIA "/Nosaukums/" 2012.gada 29.maijā noslēgtajam līgumam Nr. /numurs/ /pers. B/ ir atbildīgs par šā līguma noteikumu pārkāpšanu, kā arī par zaudējumu nodarīšanu darba devējam, līdz ar to saskaņā ar Krimināllikuma 353.panta pirmās daļas 1.punktu pienākums samaksāt kompensācijas uzliekams /pers. B/, nosakot termiņu tās labprātīgai izpildei.

Lemjot galīgo rīcību ar dokumentu – CD disku ar fotouzņēmumiem, kas glabājas krimināllietas materiālos (3.sēj. 6.lapa), tas atstājams krimināllietas materiālos.

Lemjot galīgo rīcību ar 2017.gada 7.novembra līgumu Nr./numurs/ starp SIA "/Nosaukums/" un /draudze/; 2017.gada 7.novembra līguma Nr./numurs/ pielikumu – Lokālā tāme; SIA "/Nosaukums/" 2016.gada 10.novembra rīkojumu Nr./numurs/, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem (3.sēj. 208.lapa), tiesa atzīst, ka tie atstājami pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 23.pantu, 353.panta pirmās daļas 1.punktu, 455.panta trešo daļu, 511., 512., 514., 520., 523., 524., 528.-530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 239.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot būvspeciālista tiesības uz 3 (trīs) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo, otro un trešo daļu brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmo daļu /pers. B/ 10 (desmit) darbdienu laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās ir pienākums reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai, tas ir, /vieta/ nodaļā /adrese/.

Cietušā /draudze/ kaitējuma kompensācijas pieteikumu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /draudze/ materiālā kaitējuma kompensāciju 67 263,06 *euro* (sešdesmit septiņi tūkstoši divi simti sešdesmit trīs *euro* 6 centi), nosakot termiņu tās labprātīgai izpildei – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, ieskaitot to /draudze/ bankas kontā Nr./konta numurs/. Dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu jāiesniedz Zemgales rajona tiesā.

Pārējā daļā kaitējuma kompensāciju nenoteikt.

Drošības līdzekli un arī papildu drošības līdzekli – aizliegums izbraukt no valsts – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Lietiskos pierādījumus un dokumentus:

- dokumentu – CD disku ar fotouzņēmumiem, kas glabājas krimināllietas materiālos, atstāt krimināllietas materiālos;
- 2017.gada 7.novembra līgumu Nr./numurs/ starp SIA "/Nosaukums/" un /draudze/; 2017.gada 7.novembra līguma Nr./numurs/ pielikumu – Lokālā tāmē; SIA "/Nosaukums/" 2016.gada 10.novembra rīkojumu Nr./numurs/, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem – atstāt pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu prokurors, aizstāvis un cietušā pārstāvis var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, apsūdzētais /pers. B/ 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma tulkojuma pieejamības dienas, apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams 2023.gada 18.janvārī.

Pilna sprieduma tulkojums sastādīts un pieejams 2023.gada 20.februārī.

Zemgales rajona tiesas tiesnese I.Naruška